EILANDSRAAD VAN ARUBA

Notulen 1966 **No.** 6

NOTULEN

van de openbare vergadering van de Eilandsraad

op maandag 26 september 1966 des avonds om 20.00 uur.

Behandelde onderwerpen:

1. Het onderwijsbeleid van het Bestuurscollege.

VOORZITTER: O.S. Henriquez.

SEKRETARIS: A.J. Muyale, Wnd. Sekretaris van het eilandgebied.

Aanwezig zijn de leden: E.R.Finck, W.C.Anslijn, D.Tromp, F.D.Figaroa, J.Erasmus, A.I.W.Wijngaarde, A.Werleman, L.Croes, L.V.Britten, J.Geerman, I.S. de Cuba, J.U.Maduro, F.V.Lacle, M. de Cuba, M.Croes, D.G.Croes, D.Flemming, A.Falconi, L.A.I.Chance, alsmede de gedeputeerden D.C.Mathew en G.A.Oduber.

Afwezig zijn de leden: C.A.Eman,en mevr. M.Irausquin.

DE VOORZITTER: Ik open hierbij deze openbare vergadering en heet U allen van harte welkom. Aan de orde is thans het enig agenda-punt:

1. Het onderwijsbeleid van het Bestuurscollege.

Deze vergadering is aangevraagd door de raadsleden A.Werleman, F.D. Figaroa en M.Croes. Ik wil thans het woord verlenen aan de heer A. Werleman.

DE HEER A.WERLEMAN: Mijnheer de Voorzitter, op de eerste plaats ben ik dankbaar, dat U deze vergadering bijeen heeft geroepen om ons de gelegenheid te geven om enkele problemen betreffende het onderwijs naar voren te brengen. Ik ben er zeker van, Mijnheer de Voorzitter, dat Uw College zich volledig bewust is van de zorg, die nu, meer dan ooit, besteed dient te worden aan het onderwijs van onze kinderen. Met de beperkte werkgelegenheid alhier is het noodzakelijker geworden om de kinderen een betere opleiding te geven voor hun toekomst. Vanaf het begin moeten de kinderen onder normale omstandigheden les kunnen krijgen. Dit is thans niet mogelijk voor vele kinderen. Er zijn, als ik mij niet vergis, over de 35 noodlokalen op Aruba. Er zijn scholen bij, Mijnheer de Voorzitter, waar een groep 's morgens naar school gaat en dat een andere groep van dezelfde klas 's middags terugkomt om onderwijs te krijgen, soms tot 6 uur 's avonds. Sommige onderwijzers moeten daardoor vanaf half acht tot zes uur op school blijven. Zij moeten deze opoffering brengen, Mijnheer de Voorzitter, omdat zij bewust zijn van hun taak. Mijnheer de Voorzitter, aan de andere kant is de taak van het Bestuurscollege, dus van het Eilandsbestuur, om vooruit te zien en te zorgen dat er voldoende klaslokalen zijn voor het onderwijs.

Soms is het zeer moeilijk voor deze onderwijzers om de lesrooster zodanig te regelen, dat het minimum aantal lesuren kan worden bereikt.
Ik kan hier spreken van een geval te Santa Cruz bij de St. Jozefschool waar er twee zesde klassen zijn die rouleren. Dus 's morgens komt een groep en 's middags komt een tweede groep. Mijnheer de Voorzitter, de gevolgen van deze toestand kunt U zelf voelen. Er schijnt iets wars te zitten in de voorziening van de noodlokalen. Ik weet niet hoe de toestand is op de andere scholen van Aruba, maar ik denk, dat bij deze scholen het ook niet veel beter is. Mijnheer de Voorzitter, zoals het eruit ziet, zal het ettelijke maanden duren, voordat er een oplossing komt.
Men schijnt zelfs te vergeten om de inrichting tijdig te bestellen.
Mijnheer de Voorzitter, als wij straks de lokalen hebben en wij hebben de inrichting niet tijdig besteld, dan zitten wij nog steeds met de moeilijkheid. De kinderen kunnen niet op de vloer gaan zitten. Mijnheer de Voorzitter, ik wil verder het Bestuurscollege vragen of het wel weet, dat er leerlingen zijn, die de toelating geweigerd zouden zijn bij een of andere school, omdat er niet voldoende lokalen zijn.
Mijnheer de Voorzitter, ik wil nogmaals hier bij het Bestuurscollege ernstig op aandringen om met de meeste spoed de nodige voorzieningen te treffen om de kwestie van de noodlokalen tot een bevredigende oplossing te brengen. Mijnheer de Voorzitter, dat is een punt, dat ik even wil aanroeren.
Een andere kwestie is de zorg voor onze h.b.s. Het schijnt, dat het Bestuurscollege niet langer bereid zal zijn, dat er vier eerste klassen bij deze school gehandhaafd worden per 1 december aanstaande.
Ik wil op het ogenblik niet dieper ingaan op dit onderwerp, aangezien mij fraktiegenoot Figaroa een en ander hierover naar voren zal brengen.
Ik hoop slechts, dat het Bestuurscollege reeds het nodige heeft gedaan om dit probleem tot een bevredigende oplossing te brengen, zonder daarentegen dit onderwijs nu, of in de toekomst te belemmeren. Ik bedoel hiermee, dat in de toekomst men dit soort onderwijs volledig vrijlaat, net als andere scholen, om zich te ontplooien, zoals dit thans plaats vindt.
Dit is een gezonde groei, dat thans begonnen is bij deze school en ik denk, dat wij dit moeten stimuleren in plaats van te belemmeren.
Mijnheer de Voorzitter, het is juist een goed teken, dat er meer belangstelling bestaat voor dit soort onderwijs, zelfs in deze periode waarin wij verkeren. Meer onderwijs voor onze kinderen is altijd goed.
Wij kunnen de kinderen niets beter geven. Ik kan niets anders dan een ernstig beroep doen op het Bestuurscollege om al het mogelijke te doen om de kinderen, die nu dreigen te worden ontslagen van deze school, om die te handhaven in het belang van dit onderwijs en in het belang van de toekomst van onze kinderen.

DE HEER F.D.FIGAROA: Señor Presidente, primeramente lo siguiente.
Ultimamente nos tabata tin un reunion den cual nos a trata riba e school technico na Aruba. E dia ey nos a haya tende, Señor Presidente, cu mañan mes un conversacion lo tuma lugar cu e dirigentenan di e school aki pa un solucion por wordo hayá. E muchanan no mester wordo mandá cas, pero al contrario, nan mester keda na e school technico ey.
Di fuentenan di corant nos a haya tende cu un solucion a wordo hayá, y solamente nos kier sa awor ki solucion a wordo hayá y ki convenio a wordo hací cu e maestronan di school aki? Tambe nos kier haya sa kiko e resultado di e biaha di e Diputado di Enseñanza na Hulanda tabata tin y si ta berdad cu e personanan cu el a haya dispuesto pa bini na Aruba ta personanan cu probablemente na Hulanda mes no por haya lugar pa traha y si e personanan aki ta en berdad e personanan cu ta necesario pa e school technico na Aruba.
Segun mi ta informa, esakinan ta personanan especialmente pa bankwerken, pero di otro banda, segun mi ta informa, loke ta mas necesario na e school

technico, tabata mas den direccion di carpenteria y trabao di metsla.
Otro cos ta e situacion na nos enseñanza primaria, nos L.O.-onderwijs.
Esaki ta, manera mi colega a trece padilanti, pa falta di lokaalnan pa e muchanan por haya suficiente lugar. Pero en coneccion cu esaki, tin otro punto cu nos kier haya mas informacion. Esey ta lo siguiente.
Ultimamente un trinta damas, despues di a asisti mas o menos tres aña na un curso pa nan haya nan derde rang a haya tende cu nan a wordo hinca den salarisschaal cu diferente grado y segun e grado cu nan a haya e placa tambe ta. Awor e damanan aki, como tres aña largo a haci un sacrificio y en berdad nos tin di accepta cu e tabata un sacrificio basta grandi pa asisti na e curso aki. Awor ta resulta cu tin di nan cu a haya f.10,-- di aumento, otro a haya f.16,-- y otro a haya f.80,--. Di e hendenan aki tin di nan cu entre 20 y 25 aña tabata tin servicio caba sea como kwekeling, 4e ranger of tur dos hunto. Awor nos kier sa ki maatregelnan Bestuurs-college a tuma pa gratifica of pa duna e hendenan aki un sueldo cu, segun Bestuurscollege, ta toka nan. E hendenan aki ta hende cu nos mester aprecia tanto pa lo cual cu nan a haci. Bao di circumstancia masha dificil nan a duna loke nan tabata por, y nos tin cu observa cu e damanan aki no tabata esunan di mas malo y no ta esunan di mas malo tampoco cu actual-mente ta na e schoolnan aki.
Señor Presidente, lo mas pricipal cu nos a bin awe nochiaki ta lo siguiente.
Durante e mesun tempo cu preparacionnan ta wordo tumá pa comemora e hecho cu durante 25 aña largo na Antillas tabata tin e posibilidad pa nos por a goza di un enseñanza secundario, aki na Aruba e muchanan di promer klas di h.b.s. a haya un carta pa nan mayornan, cual carta e mayornan primera-mente a kere cu tabata pa un contribucion pa festeha e cuenta aki, pero cu despues a resulta cu e directiva di school ta pone na conocimento di e mayornan cu entrante 1 december, 24 mucha, cu legalmente a wordo admiti na e school aki pasobra nan a haci examen oficial, mester bay pasobra lo no tin lugar pa nan. Den e carta nan ta bisa cu naturalmente un seleccion lo tuma lugar tanto cu ta posibel na interes di e muchanan. Awor ta suma-mente dificil una vez cu e muchanan aki a wordo accepta na school cu despues di tres luna nan ta bin haci un seleccion. Tur e muchanan aki a wordo legalmente admiti na Colegio Arubano. E cos aki por tin consecuen-cianan menos agradable tambe pa esun cu no ta cumpli cune, mirando e caso aki y di otro banda nos mester ta contento cu awe nos h.b.s. a yega asina leuw cu tanto mucha por haya oportunidad pa cuminsa nan enseñanza secundaria na e school ey. No solamente esey, Señor Presidente.
Poco tempo pasá nos a trece padilanti caba cu tabata birando tempo pa forma un h.b.s. unda e muchanan di familla cu na cas nan ta papia papiamento lo por a haya un lugar di bay. Gracias a Dios e cos a cambia y awor hopi muchanan cu na cas ta papia papiamento, especialmente di e districtonan, hopi di nan a calificá pa drenta h.b.s. y awor nan ta bay core risco cu nan kisas ta esunan di promer cu nan lo manda back.
P'esey nos a bin akinan pa haci un suplica na Bestuurscollege pa tuma tur medidanan posibel y necesario pa evitá cu entrante 1 december e muchanan tin cu bay cas y al contrario pa yuda e directiva di school aki tanto cu ta posibel pa tur e muchanan aki por keda pa nan cuminsa nan estudio secundario den plena confiansa cu e gobierno di Aruba en berdad ta interesa pa enseñanza di nos pueblo. Masha danki, Señor Presidente.

(Vertaling)

Mijnheer de Voorzitter, allereerst het volgende. Laatst hadden wij een vergadering, waarin wij spraken over de technische school op Aruba.
Wij kregen toen te horen, Mijnheer de Voorzitter, dat er de volgende dag reeds een bespreking zou plaatsvinden met de leiding van die school

om tot een oplossing te geraken. De kinderen zouden niet naar huis gestuurd moeten worden, integendeel, zij moeten op die technische school blijven. Uit de kranten kwamen wij te weten,dat er een oplossing is gevonden en wij willen nu slechts weten, welke oplossing er werd gevonden en welke overeenkomst er gemaakt werd met de onderwijzers van die school. Wij willen ook gaarne vernemen welke resultaten de reis van de Gedeputeerde van Onderwijs naar Nederland heeft gehad en of het waar is, dat de personen die hij bereid heeft gevonden om naar Aruba te komen, personen zijn, die hoogstwaarschijnlijk in Nederland zelf geen werkkring kunnen vinden en of deze personen inderdaad de personen zijn, waar de technische school van Aruba behoefte aan heeft. Zoals ik heb vernomen zijn deze mensen speciaal voor het vak bankwerken, maar van de andere kant, meen ik te hebben vernomen, dat voor de onderwijzers waar deze technische school meer behoefte aan heeft, meer in de richting van het timmervak en metselen gezocht moet worden.
Dan hebben we nog de toestand bij ons lager onderwijs. Dat komt, zoals door mijn collega reeds naar voren werd gebracht, vanwege het gebrek aan lokalen om de kinderen onder te brengen. Maar in dit verband is er nog een punt, waarover wij meer inlichtingen wensen te verkrijgen. En dat is het volgende. Laatst kregen een dertigtal dames, nadat zij gedurende ongeveer drie jaar een cursus hebben gevolgd om de derde-rang te halen, te horen, dat zij in de salarisschaal zijn ondergebracht onder verschillende rangen en dat de salarissen ook overeenkomstig de rangen waren.
Nu hebben deze dames zich gedurende drie lange jaren offers getroost en wij moeten aannemen, dat het een ware offer was voor haar om deze cursus te kunnen volgen. Nu bleek dat er bij zijn die een verhoging kregen van f.10.--, andere kregen f.16,-- en weer andere f.80.--.
Onder deze mensen waren er die reeds 20 à 25 jaren dienst achter de rug hebben als kwekelinge, als vierde-ranger en zo. Nu willen wij graag weten welke maatregelen het Bestuurscollege heeft genomen om deze mensen een salaris te geven, dat volgens het Bestuurscollege haar ook toekomt.
Deze mensen moeten wij zeer waarderen voor hetgeen zij gedaan hebben.
Onder zeer moeilijke omstandigheden hebben zij gegeven wat zij konden en wij moeten opmerken, dat deze dames in haar taak niet de slechtsten waren en ook niet de slechtsten zijn nu op die scholen.
Mijnheer de Voorzitter, het voornaamste waarvoor wij vanavond hier zijn samengekomen is het volgende.
Tegelijk met de voorbereidingen, die gemaakt worden om het feit te herdenken, dat wij gedurende 25 jaren in de Antillen in de gelegenheid waren om van het middelbaar onderwijs te genieten,kregen de kinderen van de 1ste klasse van de h.b.s. op Aruba een brief mee voor de ouders, van welke brief de ouders eerst dachten,dat het ging om een bijdrage voor de viering van dit heugelijk feit, maar die later bleek in te houden een aanzegging van het schoolbestuur aan de ouders, om hen op de hoogte te stellen van het feit, dat ingaande 1 december 24 kinderen, die wettelijk zijn toegelaten tot deze school, aangezien zij officieel examen daartoe hebben gemaakt, naar huis zullen worden gezonden, omdat er geen plaats is voor hen. In de brief zegt men, dat er uiteraard een selectie zal plaats vinden zoveel mogelijk in het belang van de kinderen. Nu is het heel moeilijk, nu deze kinderen eenmaal toegelaten zijn tot deze school om na drie maanden met een selectie te komen. Al deze kinderen zijn wettelijk toegelaten tot het Colegio Arubano. Gelet hierop kan deze zaak minder aangename gevolgen hebben voor degenen, die dat niet na willen komen. Van de andere kant moeten wij blij zijn, dat onze h.b.s. thans zo ver is, dat zoveel kinderen de kans krijgen om met hun middelbaar onderwijs te beginnen aan die school. Enige tijd geleden hebben wij reeds naar voren gebracht, dat het tijd werd om een h.b.s. te beginnen, waar de kinderen van de Papiaments-sprekende gezinnen terecht kunnen.

Dit is Goddank veranderd en vele kinderen, die thuis Papiaments spreken, vooral van de distrikten, hebben de examens voor toelating met goed gevolg gemaakt en thans lopen zij het risico, om als eersten naar huis gestuurd te worden. Daarom zijn wij hier gekomen om het Bestuurscollege te verzoeken alle mogelijke en nodige maatregelen te nemen om te voorkomen, dat per 1 december a.s. deze kinderen naar huis zullen moeten worden gezonden en om het schoolbestuur zoveel mogelijk ter zijde te staan, zodat deze kinderen kunnen blijven om hun hogere studie te kunnen vervolgen in het volle vertrouwen, dat het Gouvernement van Aruba zich inderdaad interesseert voor het onderwijs van ons volk. Ik dank U, Mijnheer de Voorzitter.

<u>DE HEER M.CROES</u>: Mijnheer de Voorzitter, met de opening van de h.b.s. op Aruba enige jaren geleden ging een innige wens van de Arubaanse bevolking in vervulling. Het werd toen mogelijk om hier op ons eiland zelf middelbaar onderwijs te volgen, hetzij alleen maar voor het middelbaar onderwijs als inleiding tot verdere universitaire studie. Er heerste overal de hoop, dat de h.b.s. voorspoedig zou groeien en tot nu toe kunnen wij niet ontevreden zijn over de groei.
Iedereen heeft bijgedragen om deze groei mogelijk te maken, het schoolbestuur, het Eilandsbestuur en de volksvertegenwoordiging. Nimmer werd tevergeefs een beroep gedaan om fondsen voor de bekostiging van deze dure schoolopleiding. Nu is het reeds nodig dat een vierde eerste klas bij de h.b.s. wordt gevoegd. Wij waren in september zeer tevreden toen deze noodzaak bleek en wij hadden nooit kunnen denken, dat reeds voor het eind van de maand de noodzaak om de vierde klas op te heffen reeds zal blijken. Dit is inmiddels geschied middels een brief van het schoolbestuur aan de ouders van de leerlingen van alle eerste klassen van de h.b.s. Grote verslagenheid heerst er natuurlijk onder de bevolking over deze stap. Er heerst angst en vrees onder de ouders die, na zich vele offers getroost te hebben, nu de kans lopen dat hun onderwijsplannen de bodem worden ingeslagen. Deze verslagenheid is nog groter omdat, terwijl wij weten, dat er slechts 24 kinderen slachtoffers van deze beslissing zullen worden, het op het ogenblik niet bekend is wie deze 24 zijn. Dus deze onzekerheid heerst onder alle 114 kinderen en hun ouders. Het is voor ons een primaire noodzaak, dat de h.b.s. op geen enkele wijze wordt belemmerd in haar groei. Wij moeten indien mogelijk nog verdere offers opbrengen om deze 4e eerste klas te behouden. Welke zijn de wettelijke redenen, die daartoe hebben geleid om de vierde eerste klas op te heffen? Is het een gebrek aan financiën, is het een gebrek aan schoollokalen hetgeen ik liever wil aannemen of is het een gebrek aan onderwijskrachten? Wat ook de redenen mogen zijn, dit is een noodgeval en wij moeten het ook als zodanig zien op te lossen.
Gaarne zou ik van het Bestuurscollege willen vernemen wat haar plannen zijn in deze zaak en gaarne wil ik vanaf deze plaats mijn volledige steun toezeggen aan het Bestuurscollege om een oplossing te brengen in deze aangelegenheid.
Daar ik toch over het onderwijsbeleid spreek, Mijnheer de Voorzitter, heb ik nog enkele opmerkingen ten aanzien van de m.m.s. Het is het Bestuurscollege bekend, dat onder onze bevolking ook het verlangen leeft naar de instelling van een m.m.s. hier op het eiland.
Vele meisjes gaan thans naar Curaçao om deze opleiding te volgen en het Eilandsbestuur draagt bij in de studiekosten in de vorm van reiskosten, vervoer en huisvestigingstoelage. Gaarne zou ik van het Bestuurscollege willen vernemen hoeveel kinderen op het ogenblik deze huisvestigingstoelage en reiskostenvergoeding genieten en of dit bedrag dat thans wordt uitgegeven het niet wettigt, dat het Bestuurscollege een ernstige studie maakt van de mogelijkheid om te zijner tijd hier op Aruba een eigen Arubaanse m.m.s. op te richten. Ik dank U.

DE HEER E.R.FINCK: Mijnheer de Voorzitter, de heren Werleman, Figaroa en M.Croes hebben gebruik gemaakt van het recht, dat vastgelegd is in de eilandenregeling om een vergadering bijeen te roepen.
Maar het is weer gebleken, dat deze heren het ons erg moeilijk maken. Als er gevraagd wordt om als agendapunt op te nemen "het onderwijsbeleid van het Bestuurscollege", dan is het voor ons als raadsleden moeilijk om geprepareerd hier in deze vergadering over te spreken. Wij weten in de verste verte niet waarover deze heren willen spreken en ik geloof wel, dat het de bedoeling is van deze heren, dat wij allemaal hier als vertegenwoordigers van het volk onze stem laten horen over hetgeen ter zake naar voren gebracht wordt. Ik zie dat er vanavond hoofdzakelijk gesproken is over de toelating of de eventuele niet-toelating van de kinderen voor de h.b.s. Mijnheer de Voorzitter, ik moet zeggen, dat het voor iedereen feitelijk een pijnlijke zaak is. Aan de andere kant is het ook moeilijk omdat wij niet precies weten waar feitelijk de moeilijkheid is.
Wij hebben begrip dat het Bestuurscollege in deze samenstelling Aruba een h.b.s. gegeven heeft met de hulp van alle leden van dit College. Wij hebben begrip, dat het Bestuurscollege onder andere een m.u.l.o.-school geplaatst heeft in Santa Cruz. Wij hebben begrip, dat het Bestuurscollege de schoolgelden afgeschaft heeft, waardoor het mogelijk werd voor de kinderen van arme ouders om ook de school te kunnen bezoeken. Dit zijn allemaal punten, die het beleid van het Bestuurscollege raken.
Maar omdat wij niet wisten waarover de drie heren zouden spreken, zijn wij hier gekomen om te luisteren naar wat deze heren te vertellen hadden. De krantenberichten over het geval van de h.b.s. zeggen, dat de commissie belast met de toelatingsexamens, een fout begaan heeft. De kinderen moesten zich onderwerpen aan dit examen. De uitslagen moesten aan de ouders van de kinderen bekend maken of de kinderen geschikt waren voor de h.b.s. of niet. Volgens de krantenberichten heeft deze commissie echter aan de ouders geschreven dat hun kind op de Colegio Arubano is toegelaten. Het Bestuurscollege heeft deze fout niet ongedaan gemaakt, volgens de kranten, maar heeft gezegd, dat wij deze kinderen tot december zullen houden. Dus een tussenweg, die in dit geval niet de juiste was. Volgens mij had het Bestuurscollege toen moeten zeggen, "Nee er is geen plaats", of het Bestuurscollege had moeten zeggen, "Gaat Uw gang voor het hele jaar". Dit zijn geen officiële gegevens, die ik gekregen heb, dit zijn alleen maar gegevens uit de krantenberichten. Dus ik ben wel zeer benieuwd naar het antwoord van dit Bestuurscollege, omdat onze fraktie van mening is dat zoveel mogelijk, zoals het de afgelopen elf jaar het geval is geweest bij dit Bestuurscollege, alle kinderen op Aruba de gelegenheid moeten krijgen,om dat onderwijs te volgen, waarin zij zin hebben en als de ouders willen. Als het kind naar de a.t.s. wil gaan, dan moet het kind vrij kunnen gaan. Dit geldt ook voor de m.u.l.o. en de lager school, dus eveneens voor de h.b.s. Daarom is deze fraktie zeer benieuwd naar het antwoord van het Bestuurscollege, want ook wij zullen zoveel mogelijk ons verzoek richten om deze kinderen, die eenmaal toegelaten zijn en die in december naar huis moeten toch op school te houden. Daarom zullen wij wachten tot de tweede ronde om met eventuele voorstellen te komen, nadat wij het antwoord van de Gedeputeerde van Onderwijs hebben gehoord. Ik dank U.

DE HEER J.GEERMAN: Señor Presidente, ami tambe ta di mes un opinion cu señor Finck. E hoofdschotel awe nochi ta e asunto di h.b.s., un asunto di suma importancia pa e poblacion di Aruba y ta p'esey cu masha entusiasmo, cu masha speranza mi ta warda ariba contesta di Bestuurscollege pa sabi kiko Bestuurscollege ta pensa di haci den e caso aki. Ami tambe ta di opinion cu una bes cu e hobensitonan y hobensitanan a wordo admiti na e h.b.s. aki, mi ta spera cu Bestuurscollege lo realisa cu nos tin di haci tur esfuerso pa mantene e hobensitonan y hobensitanan aki na e vierde eerste klas di h.b.s.

P'esey mi ta spera cu hopi entusiasmo ariba e contesta di Bestuurscollege. Masha danki, Señor Presidente.

(Vertaling)

Mijnheer de Voorzitter, ik ben van dezelfde mening als de heer Finck. De hoofschotel vanavond is de kwestie van de h.b.s., een zaak van groot belang voor het volk van Aruba, daarom wacht ik met veel enthousiasme en met veel hoop het antwoord af van het Bestuurscollege om te horen, wat het Bestuurscollege in dit geval denkt te doen. Ik ben ook van mening, dat aangezien deze jongelui nu eenmaal toegelaten zijn tot de h.b.s., het Bestuurscollege wel zal inzien, hoop ik, dat wij alle moeite moeten doen om deze jongelui ook in die vierde eerste klasse van de h.b.s. te handhaven. Daarom wacht ik met veel enthousiasme op het antwoord van het Bestuurscollege. Ik dank U, Mijnheer de Voorzitter.

DE HEER L.A.I.CHANCE: Mijnheer de Voorzitter, zoals ik in de kranten gelezen heb, bestaat het voornaamste probleem bij de h.b.s. uit het feit, dat de ouders van de kinderen van de h.b.s. een brief hebben ontvangen van de een of andere persoon van het schoolbestuur, waarin staat, dat het mogelijk is dat de kinderen per 1 december naar huis gestuurd zullen worden. Wat voor autoriteit heeft het schoolbestuur hier, Mijnheer de Voorzitter? Ik weet het niet. Ik weet alleen maar, dat het Bestuurscollege de instantie is, die dikwijls dergelijke beslissingen moet nemen. Daarom zeg ik, Mijnheer de Voorzitter, dat als de feiten blijken te zijn zoals de kranten en andere ze aantoonden, dus zoals ik gelezen heb, dan ligt het aan deze Raad om vanavond een direkte beslissing hierin te nemen. Het is mooi om te zeggen, dat het Bestuurscollege hierover een studie gaat maken of dat het Bestuurscollege met voorstellen zal komen of dat het bestuur van deze school een fout heeft gemaakt. Mijnheer de Voorzitter, het is best mogelijk, dat dit bestuur een fout heeft gemaakt, maar als het fouten maakt, dan moet er een hogere autoriteit zijn die deze mensen erop moeten wijzen, dat zij deze fouten hebben gemaakt en dan degelijke beslissingen in deze zaak nemen. Ten eerste, als het hoofd van deze school de beslissing had genomen, dat deze kinderen op deze school toegelaten moeten worden door een toelatings-examen, dat afgenomen werd door het hoofd van deze school en andere leden, dan meen ik, dat het Bestuurscollege in de toekomst dit toelatings-examen strikt onder het gezag van de Inspecteur van Onderwijs moet laten houden.
Ten tweede, om geen brieven te laten uitgaan van het een of ander schoolbestuur, maar dat het Bestuurscollege eerst besprekingen voert met het schoolbestuur en nagaat of de mogelijkheid bestaat of deze kinderen op school kunnen worden toegelaten of niet. Mijnheer de Voorzitter, ik denk dat als deze kinderen naar huis gestuurd worden in december, er een grote fout zal worden begaan. Daarom doe ik dit voorstel niet alleen aan het Bestuurscollege, omdat het Bestuurscollege zal zeggen, dat zij het voorstel zal gaan bestuderen. Mijnheer de Voorzitter, de kinderen moeten studeren op de h.b.s. Daarom doe ik een voorstel aan de hele Eilandsraad vanavond, dat wij hier een beslissing nemen, dat de kinderen van de vierde eerste klas van de h.b.s. aanblijven tot het volgend jaar, dat zij naar een andere klas mogen overgaan of blijven zitten. Ik dank U, Mijnheer de Voorzitter.

DE HEER D.G.CROES: Señor Presidente, ora m'a haya e invitacion pa e reunion awe nochi el a haci mi pensa hopi ariba e situacion di enseñanza na Aruba. Como miembro di e fraccion di nos partido den pasado semper nos a trece critica constructivo ariba e gobernacion di enseñanza di Bestuurscollege actual y gobernacion di enseñanza di Bestuurscollege den pasado

perteneciendo na e mesun partido politico cu actualmente ta sinta aki como gobierno di isla di Aruba.
Señor Presidente, ta fresco den mi memoria ainda tempo cu Eilandsraad di Aruba a nombra un comision entre su miembronan pa bishita tur schoolnan di Aruba y pa dirigi un rapport na Bestuurscollege ariba e situacion di e schoolnan di Aruba y enseñanza en general na Aruba. Despues di un trabao grandi di e comison nombrá pa Eilandsraad, e comision a somete un rapport èxtenso na Bestuurscollege cu tur e problemanan cu tabata tin, durante e tempo ey cu e comision a haci un investigacion ariba tereno di enseñanza na Aruba. Mi no ta culpa e actual Bestuurscollege,pero parti di e Bestuurscollege aki nos mester culpa, pasobra Bestuurscollege no a haci ningun clase di e esfuerso pa cumpli cu deseo di e comision a base di nan investigacion y a base di e rapport dirigi na Bestuurscollege den pasado ariba e situacion desagradable tocante e enseñanza di Aruba.
Tambe na varios ocasion den pasado nos partido a pleita ariba e situacion di enseñanza na Aruba, pero ta lamentable di bisa cu Bestuurscollege a faya considerablemente ariba e tereno di enseñanza di Aruba.
Bestuurscollege a faya asina tanto, cu e situacion di enseñanza a yega na su punto di culminacion ora cu tres miembro di fraccion di oposicion a pidi pa discuti e problema aki awe nochi.
Varios otro miembronan di partido di oposicion y tambe otro miembronan di partido di gobierno den pasado a remarca y a observa fuertemente durante debatenan di tratamento di presupuesto di Aruba ariba e situacion di enseñanza na Aruba cu ta laga hopi di desea ainda. E situacion di enseñanza na Aruba ta laga hopi di desea pa falta di mal gobernacion di Bestuurscollege. Nos mester culpa e Bestuurscollege actual pa e situacion na Colegio Arubano. Mi no ta accepta ningun clase di contesta for di Bestuurscollege, ora Bestuurscollege por bin back despues y bisa cu si e 24 muchanan di h.b.s. aki mester bay cas ta pa falta di placa, y cu nan no por mantene 24 mucha na school. Si Bestuurscollege bin cunele mi no por accepta esey, pasobra nos sabi cu placa ta wordo gastá malamente y inhustamente pa e actual gobierno di e isla di Aruba.

Segun mi por a lesa den corant, Señor Presidente, poco dia pasa un hefe di school na Aruba, mi ta supone cu e ta un maestro di school di Colegio Arubano, a dirigi un carta na mayornan di e muchanan cu ta bay na e promer clas di Colegio Arubano. Den e carta ey nan por a lesa cu na fin di aña mas o menos 24 mucha cu actualmente ta asistiendo school na Colegio Arubano mester bay cas of mester acudi na otro school. Manera mi colega na otro banda a bisa, mi no ta kere cu e maestro di school tin autorisacion pa dirigi cierto cartanan na mayornan, pasobra segun mi opinion Bestuurscollege ta cuerpo mayor cu tin derecho pa dirigi carta na mayornan, respeto e situacion di Colegio Arubano.
Manera bo sabi, Señor Presidente, tabata tin hopi sacrificio pa banda di e muchanan di Colegio Arubano cu ta den promer klas pa nan a haya e oportunidad pa bay na Colegio Arubano e aña aki. E muchanan ey a wordo admiti, manera mi otro colega a bisa caba, legalmente. Nan mester a pasa un test y nan a pasa e test satisfactoriamente pa wordo admiti na Colegio Arubano. Ora e muchanan a wordo admiti na Colegio Arubano naturalmente alegria a drenta den nan corazon y den corazon di nan mayornan, pasobra nan a wordo admiti pa e educacion secundaria.
Nos tur ta contento cu nos tin educacion secundaria na Aruba.
E mayornan aki a haci gasto substancial pa nan yuinan por bay Colegio Arubano pa sigui un curso di educacion secundaria.
Manera bo sa, Señor Presidente, mayornan mester a cumpra boekinan pa e muchanan aki por asisti e school aki. Awor nan ta haya e carta ey y como representante di pueblo mi no por aproba un sorto di carta asina dirigi na e mayornan.

Nos mester comprende cu mayornan a haci gasto grandi pa e muchanan aki por bay e school ey. Gastonan di boeki, reglamento di transportacion pa nan yuinan por asisti na e school pa enseñanza secundaria. Mi ta kere cu promer falta tabata cu e hefe di e school no tabata tin ningun derecho di tuma e paso manera el a tuma di dirigi e carta na e mayornan di e muchanan cu ta studia den promer klas di Colegio Arubano. Nos como representante di pueblo di Aruba a wordo eligi cu votonan popular di Aruba y a hura dilanti bo mes, Señor Presidente, y toch nos no a haya nada di esaki. Oficialmente, Bestuurscollege di Aruba no por ta tin e minimo interes di dirigi un carta of yama un reunion di Eilandsraad pa trece e situacion aki na conocimento di representantenan di pueblo cu a wordo eligi pa mayoria di voto di Aruba. Bestuurscollege mester comprende cu nos ta e representantenan di pueblo cu a wordo eligi y no Bestuurscollege. Ta e representantenan di pueblo a pone Bestuurscollege na unda Bestuurscollege ta sintá awe nochi. Mi ta kere cu Bestuurscollege mester tin obligacion di informa debidamente e representantenan di pueblo ariba situacion asina. Mi ta spera cu Bestuurscollegelo por considera e suplica di e miembronan di e diferente fraccionnan awe nochi kendenan ta haci tur posibel pa alcanza di Bestuurscollege pa mantene e muchanan na school meskos cu nan a cuminsa poco dia pasa. Es decir, haci tur posibel pa 24 mucha, cu nan tata y mama a haci tanto gasto pa nan por asisti na e school aki, no wordo mandá na cas of na un otro school. Te asina leuw e situacion na Colegio Arubano.
Tambe tin situacion desagradable na Aruba den diferente districtonan tocante e situacion di enseñanza y condicion di e schoolnan.
E situacion y e condicion di e schoolnan den diferente districtonan nos por considera masha desagradable. Desagradable, pasobra Bestuurscollege no tabata tin suficiente interes pa drecha e situacion aki.
Bestuurscollege di Aruba a haya amplio tempo pa studia y haci cambionan necesario pa mehoracion di condicionnan di enseñanza na Aruba.
Segun mi ta comprende cu hasta tin lokaalnan di emergencia na unda muchanan mester sinta pa haya enseñanza.
E situacion aki no mester ta na Aruba, pasobra nos tin suficiente fondo pa e situacion aki no ta asina. Nos tin suficiente fondo ora cu nos mira con Bestuurscollege ta gasta e placa di pagadornan di belasting, pasobra tin hopi gastonan cu a tuma lugar di menos importancia cu enseñanza. Esey mi no ta cita na e momento aki, pero si e ta necesario lo mi bisa den segundo rondo y mencioná e situacion di gastamento di placa innecesario y nan ta larga situacionnan mucho mas importante y necesario un banda. Lokaalnan di emergencia no mester a ser permiti. Tambe, segun mi ta comprende, cu ainda tin school na Aruba cu no tin coneccion ariba "watercooler". No obstante argumentonan den pasado di diferente miembronan den Eilandsraad, no obstante cu diferente miembronan di Eilandsraad a hala atencion di Bestuurscollege, no obstante cu organisacionnan na Aruba a contribui y a trece hopi watercoolernan na Aruba, ainda na Aruba tin e situacion cu tin schoolnan cu no tin water-cooler. Mi ta pidi Bestuurscollege pa haci un estudio di esaki y trece water-cooler, mas pronto cu ta posibel, na e schoolnan cu te ainda no ta goza di awa frieuw.
Señor Presidente, mi tambe ta uni mi mes na e otro miembronan di oposicion pa pidi gobierno di Aruba pa no permiti e 24 muchanan aki bay cas na fin di aña. Masha danki, Señor Presidente.

(Vertaling)

Mijnheer de Voorzitter, toen ik de uitnodiging ontving voor de vergadering van hedenavond heb ik zwaar moeten denken over de toestand van het onderwijs op Aruba. Als lid van de fraktie van onze partij heb ik in het verleden steeds opbouwende kritiek uitgebracht op het onderwijsbeleid van het

huidige Bestuurscollege en het onderwijsbeleid van het Bestuurscollege in het verleden, behorende tot dezelfde politieke partij, die thans hier als Eilandsbestuur zitting heeft.
Mijnheer de Voorzitter, het ligt mij nog vers in het geheugen, toen de Eilandsraad van Aruba een commissie benoemde uit haar leden om al de scholen op Aruba te bezoeken en rapport uit te brengen aan het Bestuurscollege over de toestand van de scholen op Aruba en over het onderwijs in het algemeen op Aruba. Na een groot werk van deze commissie, benoemd uit de Eilandsraad, heeft de commissie een lijvig rapport aangeboden aan het Bestuurscollege met al de problemen, die bestonden toen de commissie dat onderzoek gedaan heeft op het gebied van het onderwijs op Aruba.
Ik beschuldig niet het huidige Bestuurscollege, maar ik moet wel een deel van dat College beschuldigen, want het Bestuurscollege heeft zich geen enkele moeite getroost om gevolg te geven aan het verlangen van de commissie, gebaseerd op haar bevindingen naar aanleiding van dat onderzoek en naar aanleiding van het rapport gericht aan het Bestuurscollege in het verleden, ten aanzien van onaangename toestand van het onderwijs op Aruba.
Onze partij heeft ook verschillende malen in het verleden betoogd over de situatie van het onderwijs op Aruba, maar jammer genoeg moet ik zeggen, dat het Bestuurscollege schromelijk gefaald heeft op het gebied van het onderwijs op Aruba. Het Bestuurscollege heeft zo erg gefaald, dat de toestand van het onderwijs haar toppunt bereikte, toen drie leden van de fraktie van de oppositie vroegen om dit probleem vanavond hierin te bespreken. Verschillende leden van de fraktie van de oppositie en ook andere leden van de bestuursfraktie hebben in het verleden in de betogen bij de behandeling van de begroting van Aruba erop gewezen en met klem opgemerkt, dat de toestand van het onderwijs op Aruba veel te wensen overlaat. Het onderwijs op Aruba laat veel te wensen over vanwege het slechte beleid van het Bestuurscollege. Wij moeten het huidige Bestuurscollege de schuld geven voor de toestand bij de Colegio Arubano.
Ik aanvaard geen enkel antwoord van het Bestuurscollege, wanneer het Bestuurscollege hierop terugkomt en zegt, dat wanneer deze 24 kinderen naar huis gestuurd moeten worden dit te wijten zal zijn aan gebrek aan geld en dat zij daarom deze 24 kinderen niet op school zullen kunnen houden. Indien het Bestuurscollege daarmee komt aandragen, dan zal ik dat niet kunnen aanvaarden, want wij weten, dat het geld op verkeerde wijze en onheus wordt uitgegeven door het huidige bestuur van het Eilandgebied Aruba.
Zoals ik enkele dagen geleden heb kunnen lezen in de krant, Mijnheer de Voorzitter, heeft een schoolhoofd, ik geloof, dat het een onderwijzer was van Colegio Arubano, enkele dagen geleden een brief gericht aan de ouders van de kinderen van de 1ste klasse van Colegio Arubano. In die brief konden zij lezen, dat tegen het eind van het jaar ongeveer 24 kinderen, die thans Colegio Arubano bezoeken, naar huis moeten of naar een andere school gaan. Zoals mijn collega aan gene zijde gezegd heeft, geloof ik niet dat die onderwijzer de bevoegdheid heeft om dergelijke brieven te richten aan de ouders, want volgens mij is het Bestuurscollege de hogere instantie, die bevoegd is om brieven te richten aan de ouders met betrekking tot de situatie op Colegio Arubano. Zoals U weet, Mijnheer de Voorzitter, zijn er door de kinderen van Colegio Arubano, die in de eerste klas zitten veel offers gebracht om in de gelegenheid te worden gesteld naar Colegio Arubano te kunnen gaan dit jaar.
Die kinderen zijn wettig toegelaten, zoals mijn andere collega reeds zei. Zij moesten een examen afleggen en hebben dat ook met goed gevolg gemaakt om toegelaten te worden tot Colegio Arubano. Toen de kinderen toegelaten werden tot Colegio Arubano vulden hun harten zich natuurlijk met blijdschap en ook de harten van hun ouders, omdat zij werden toegelaten tot het middelbaar onderwijs.

Wij zijn allen blij, dat wij middelbaar onderwijs op Aruba hebben. Deze ouders hebben aanzienlijke onkosten gemaakt, zodat hun kinderen deze school kunnen bezoeken. Nu krijgen zij die bewuste brief en als volksvertegenwoordiger kan ik een dergelijke brief gericht aan de ouders, niet goedkeuren. Wij moeten begrijpen, dat die ouders grote onkosten hebben gemaakt voor die kinderen om het middelbaar onderwijs te kunnen volgen. Ik geloof, dat de eerste fout lag bij het hoofd van de school, die niet bevoegd was om de stap, die hij genomen heeft, te nemen en die brief uit te laten gaan aan de ouders van de kinderen, die in de eerste klas van Colegio Arubano zitten. Wij, als raadsleden, werden gekozen met de stemmen van het volk van Aruba en hebben in Uw handen zelf de eed afgelegd, Mijnheer de Voorzitter, en toch hebben wij niets hierover gezien of ontvangen. Het Bestuurscollege van Aruba heeft niet de minste interesse tentoongelegd om een brief te richten aan de Raad of een vergadering van de Eilandsraad bijeen te roepen om deze toestand onder de aandacht te brengen van de volksvertegenwoordigers, die gekozen werden met de grootste meerderheid van stemmen van Aruba. Het Bestuurscollege moet begrijpen, dat wij de volksvertegenwoordigers zijn, die gekozen zijn en niet het Bestuurscollege. De volksvertegenwoordigers hebben het Bestuurscollege daar geplaatst waar het vanavond zit. Ik geloof, dat het Bestuurscollege verplicht is de volksvertegenwoordigers naar behoren in te lichten over dergelijke toestanden. Ik hoop, dat het Bestuurscollege het verzoek in overweging zal nemen van de leden van de verschillende frakties, die alle moeite doen om van het Bestuurscollege gedaan te krijgen, dat de 24 kinderen, waarvoor de ouders zoveel onkosten hebben gemaakt om die school te kunnen bezoeken, niet naar huis worden gezonden of naar een andere school. Tot zover de toestand bij Colegio Arubano.

Er bestaat ook een onaangename toestand op Aruba in de verschillende distrikten ten aanzien van het onderwijs en de toestand van de scholen. De situatie en conditie van de scholen in de verschillende distrikten kunnen wij zeer onaangenaam noemen. Onaangenaam omdat het Bestuurscollege niet voldoende interesse heeft gehad om deze toestand te herstellen. Het Bestuurscollege heeft ruimschoots de tijd gehad om een studie te maken van en de nodige veranderingen te brengen in de toestand van het onderwijs op Aruba.

Als ik het goed begrijp, dan zijn er zelfs noodlokalen, waar de kinderen ondergebracht zijn om onderwijs te krijgen. Deze toestanden moeten niet bestaan op Aruba, omdat wij over voldoende fondsen beschikken, waardoor deze toestand niet zo hoeft te zijn. Wij hebben voldoende fondsen, wanneer wij zien hoe het Bestuurscollege het geld van de belastingbetalers uitgeeft, want er zijn vele uitgaven, die gedaan worden voor dingen, die minder belangrijk zijn dan het onderwijs. Ik wil dat nu niet aanhalen hier, maar indien het nodig is, zal ik dit in de tweede ronde naar voren brengen en omstandigheden van uitgaven noemen van gelden, die onnodig worden uitgegeven, terwijl men belangrijker en noodzakelijker zaken terzijde laat. Noodlokalen moeten niet worden toegelaten.

Als ik het goed heb, zijn er ook nog scholen op Aruba, die geen "waterkoelers" hebben. Niettegenstaande de vele argumenten, die in het verleden naar voren zijn gebracht door verschillende raadsleden, niettegenstaande het feit, dat verschillende raadsleden de aandacht van het Bestuurscollege erop hebben gewezen, niettegenstaande het feit, dat instellingen op Aruba hebben bijgedragen tot de aanschaf van vele waterkoelers op Aruba, toch bestaan er nog op Aruba van die toestanden op scholen, waar er geen waterkoelers zijn. Ik verzoek het Bestuurscollege om hiervan een studie te maken en zo gauw mogelijk waterkoelers te plaatsen op die scholen, waar men nog geen koud water kan krijgen.

Mijnheer de Voorzitter, ik sluit mij ook aan bij de overige leden van de oppositie om het Bestuurscollege van Aruba te verzoeken om niet toe te

staan dat die 24 kinderen naar huis worden gezonden eind van het jaar. Ik dank U, Mijnheer de Voorzitter.

DE HEER L.V.BRITTEN: Señor Presidente, enseñanza ariba nos isla ta un asunto primordial. Debi na esey nos por a weita en lo pasado tur e esfuersonan cu Bestuurscollege a haci pa e mehoranza y pa sigui stimula e eseñanza ariba nos isla. Nos por a nota cu educacion a expande door di esfuerso energico di e Bestuurscollege pa mas desaroyamento di nos educacion. En cuanto e problema di Colegio Arubano caminda e schoolbestuur a comete un error, manera nos por a lesa den corant y manera diferente di mi coleganan a trece padilanti, mi kier obserba lo siguiente.
Manera mi colega Finck a bisa en berdad Bestuurscollege lo mester a tuma un desicion, sea di stop e muchanan di bay school of di larga e muchanan keda henter e aña aki durante 1966 - 1967.
Muy bien mi por comprende e sintimento di Bestuurscollege maske cu un error a wordo cometi toch Bestuurscollege a larga e situacion sigui. Door di e situacion aki awe nochi e partido di oposicion por a yama e reunion aki. Señor Presidente, mi ta kere cu pa mi por sigui mas den detaya, lo mi mester warda y weita kiko lo ta e desicion di Bestuurscollege. Pero aun promer cu esey ami tambe ta desea pa e 24 muchanan aki, cu mester bay di acuerdo cu schoolbestuur, lo keda manteni na school y lo mi mantene mi te ora cu nos haya contestacion di Bestuurscollege. Masha danki, Señor Presidente.

(Vertaling)

Mijnheer de Voorzitter, het onderwijs op ons eiland is een zaak van de eerste orde. Gelet daarop hebben wij in het verleden dan ook kunnen zien, dat het Bestuurscollege alle moeite heeft gedaan ter verbetering en stimulering van het onderwijs op ons eiland.
Wij hebben kunnen zien, dat het onderwijs zich heeft uitgebreid door de energieke inspanningen van het Bestuurscollege voor de verdere ontwikkeling van ons onderwijs.
Ten aanzien van het probleem van de Colegio Arubano, waar het schoolbestuur een fout zou hebben begaan, zoals wij dat hebben kunnen lezen in de krant en zoals verschillende van mijn collega's naar voren hebben gebracht, wil ik het volgende opmerken.
Zoals mijn collega Finck zei, had het Bestuurscollege inderdaad een beslissing moeten nemen om,of de kinderen niet naar school te laten gaan of die kinderen op school te laten blijven gedurende het gehele jaar, dus 1966 - 1967. Ik kan mij het standpunt van het Bestuurscollege wel indenken. Al werd er een fout begaan, toch heeft het Bestuurscollege deze toestand laten bestaan. Door deze toestand nu heeft de oppositiepartijen deze vergadering vanavond bijeen kunnen roepen.
Mijnheer de Voorzitter, ik geloof dat ik om meer in bijzonderheden te treden eerst moet wachten en kijken wat de beslissing van het Bestuurscollege zal zijn. Maar reeds van te voren wil ik stellen, dat ook ik gaarne zag, dat deze 24 kinderen, die volgens het schoolbestuur naar huis gaan, op school zullen blijven en ik wil mij nu beperken, totdat wij het antwoord weten van het Bestuurscollege. Ik dank U, Mijnheer de Voorzitter.

DE HEER D.FLEMMING: Señor Presidente, en vista cu e reunion di awe nochi a wordo pidi pa tres di mi coleganan en cuanto e problema cu ta existi na Colegio Arubano, mi kier a trece e siguiente.
Nos sabi exactamente cu e situacion educativo a desaroyá su mes den e ultimo añanan na un nivel asina tanto halto cu nos por bisa cu nos ta contento cu actualmente e districtonan di Aruba ta goza di m.u.l.o.-school. E posibilidad no tabata existi promer.

E posibilidad a existi poco aña pasa.
Colegio Arubano ta un otro proyecto cu claramente a wordo aplaudí pa henter e pueblo di Aruba.
Esaki no tin mucho aña cu e ta den existencia. Schoolnan liber a wordo brindá pa tur muchanan ariba Aruba. Esaki nos mester considerá como e parti di mas grandi ariba nos presupuesto.
Pero cu esakinan mi ta kere cu ta solamente prueba mi ta trece dilanti loke a wordo hací ariba e tereno educativo pa nos hobennan ariba Aruba.
Sin embargo mi kier expresá mi deseo di mira cu e problema cu ta existi na e Colegio Arubano wordo resolvé na un manera agradable unda cu e muchanan por sigui cu nan educacion secundaria. Mi ta spera cu e miembronan di Raad awe nochi lo tin e mesun pensamento y cu e muchanan por sigui na school di Colegio Arubano.
Asina ta, mi no ta kere cu lo ta existi cu nos por manda e muchanan cas pasobra educacion ta e base fundamental di tur hobennan cu mañan mester pone nan mes desponibel pa sirbi nan pueblo.
Mi ta kere cu aki ta algo di suma interes cu nos ta tratando y mi ta spera cu Bestuurscollege y henter e Raad lo ta di acuerdo pa nos por solucioná e problema chikito aki cu ta existi. Masha danki, Señor Presidente.

(Vertaling)

Mijnheer de Voorzitter, in verband met de vergadering, die vanavond bijeen werd geroepen door drie van mijn collega's met betrekking tot het probleem, dat bij Colegio Arubano bestaat, wil ik het volgende naar voren brengen. Wij weten heel goed, dat het onderwijs zich hier in de laatste jaren tot een zodanig hoog niveau heeft ontwikkeld, dat wij thans verheugd zijn, dat de buitendistrikten van Aruba van m.u.l.o-onderwijs genieten. Die mogelijkheid bestond vroeger niet. Deze mogelijkheid kwam pas enkele jaren geleden tot stand. Colegio Arubano is een ander projekt, dat duidelijk werd toegejuicht door de gehele Arubaanse bevolking.
Dit bestaat nog niet zoveel jaren. Kosteloze schoolbezoek werd beschikbaar gesteld voor alle kinderen op Aruba. Dit moeten wij beschouwen als het belangrijkste deel van onze begroting. Maar hiermede meen ik slechts bewijzen aan te halen van wat er gedaan is op het gebied van het onderwijs voor onze jeugd op Aruba. Niettemin wil ik de wens uitspreken dat het probleem, dat thans bestaat bij Colegio Arubano op een aangename manier wordt opgelost, zodat de kinderen door kunnen gaan met hun middelbare studie. Ik hoop, dat de raadsleden dezelfde gedachte zullen hebben vanavond en dat de kinderen dan ook kunnen blijven schoolgaan op Colegio Arubano. Ik geloof dan ook niet, dat wij de kinderen naar huis kunnen sturen, want het onderwijs is de fundamentele basis voor alle jongelui, die zich beschikbaar moeten stellen om hun volk te dienen. Ik geloof, dat het hier iets is van het grootste belang, waar wij thans over debatteren en ik hoop, dat het Bestuurscollege en de hele Raad eensgezind zullen zijn om dit kleine probleem te kunnen oplossen. Ik dank U, Mijnheer de Voorzitter.

<u>DE HEER D.TROMP, GEDEPUTEERDE</u>: Mijnheer de Voorzitter, om te beginnen zou ik een beroep willen doen op de leden van deze Raad om het probleem van de Colegio Arubano zoveel mogelijk nuchter en zakelijk te bekijken en te bespreken. Laten wij zoveel mogelijk alle sensatie vermijden.
Mijnheer de Voorzitter, onderwijs is de aanhoudende zorg van ons Bestuurscollege. Wij zijn, niettegenstaande het betoog van de heer Werleman, goed op de hoogte van de noodsituatie vooral in de buitendistrikten en van het rouleersysteem op Santa Cruz. Er wordt hard aangewerkt. Wij hebben contact met de onderwijzers, onderwijzeressen en hoofden van de scholen. Er wordt op het ogenblik gewerkt aan het bestek van de tekeningen en zoals ik al ingelicht ben zijn die intussen klaar gekomen.

De bedoeling is dat zowel de overdekte speelplaats van Savaneta als die van Santa Cruz omgebouwd zullen worden in noodlokalen in afwachting van de E.E.G.-scholen. Wat de h.b.s. betreft, Mijnheer de Voorzitter, zal ik eventjes door willen gaan in de landstaal en ingaan op de verschillende vragen gesteld door de heer Frans Figaroa.
Promer cu mi cuminsa cu e asunto di e h.b.s. mi kier a menciona tambe e problema cu nos tabatin na nos schoolnan technico. Actualmente Bestuurscollege tin contact cu Inspeccion di enseñanza pa nos bay duna e maestronan di school por lo menos 36 ora pa siman. Te awor e ta varia di 36 te maximum 40 ora. Nos tin contacto cu Inspeccion y nos ta spera cu pronto nos por logra esaki tambe. Señor Presidente, pa contesta Señor Figaroa su pregunta tocante mi biaha na Hulanda, durante mi biaha na Hulanda mi no a perde ni un momento. Mi a haci tur mi posibel. Mi a tuma contacto cu diferente instancianan na Antillenhuis. Hasta cu Ministronan mi a papia pa mi por a logra haya algun maestronan mas pa nos schoolnan technico aki na Aruba. Naturalmente, promer cu mi a sali di aki, hunto cu Onderwijszaken mi a traha un lista di e maestronan cu tabata necesario y cu ta necesario pa nos school technico. Pronto nos ta spera cu algun di nan lo yega aki. Entre nan tin cu tin akte N4, cu ta werktuigbouwkunde N-elektrotechniek y NJ, cu ta metaal-bewerking. Naturalmente ora nos a tuma contact cu e hendenan aki personalmente nan no por a tuma decision pa bin Aruba e dia siguiente mes, pasobra e hendenan aki ta mará na tres luna di opzeggingstermijn. Pero si tur cos bay segun nos plannan, nos ta spera cu pa januari e tekort cu nos tin na school technico lo no t'ey mas. E asunto cu nos tin mester tambe maestronan cu ta duna les den carpinteria y metsla nos ta tratando mas tanto posibel pa hendenan di aki mes cu tin hopi experencia den e ramonan di trabao aki, principalmente e hendenan cu a traha hopi tempo na Lago den e ramo aki.

E asunto di e vierde rangers cu a studia pa bira kwekelinge despues di un curso duro di tres aña, esey personalmente tambe mi ta completamente na haltura di e asunto aki. E ta un asunto cu nos Bestuurscollege a traha mas cu 6 luna y nos por bisa casi tur dia riba d'je, pasobra nos tabata tin den nan hendenan cu tabata tin 20, otro 30 y otro 10 aña pará na school. Otro tabata tin 20 aña como kwekelinge y 4 aña como vierde ranger. Otro tabatin 18 aña como vierde ranger y 6 aña como kwekelinge y tabata dificil pa nos pa trek één lijn, pero a la fin despues di un estudio profundo nos a logré y mi mes a conversa cu diferente di e personanan aki y segun mi, nan ta completamente satisfecho. Un di e motibonan pakiko nos mester a bin cu e curso di derde rang tabata, pasobra a lo largo nos mester bay elimina e vierde rangnan aki for di nos school.
E asunto di Colegio Arubano, Señor Presidente, a bira grandi sin tin mester. Te ainda mi no ta mira e problema asina grandi. Loke a pasa ta, cu nos tin un toelatingscommissie y eseynan ta pone e muchanan haci examen y na tur, dia promer di september nos tabata tin na Colegio Arubano.den e promer klasnan 112 mucha. Legalmente nos por admiti pa cada klas 30 mucha. Esey kier meen cu ta resta pa e extra klas, e di 4 eerste klas, 22 mucha.. E problema ta lo siguiente, Señor Presidente, e toelatingscommissie, despues di examiná e muchanan aki, a manda un carta pa e mayornan bisando nan cu nan yuinan ta admití na Colegio Arubano. Y aki, segun Bestuurscollege, e comision aki a comete un fout, pasobra promer cu e comision a haci esaki nan mester a tuma contacto cu e directiva di e schoolbestuur di Colegio Arubano. Pasobra ta e schoolbestuur por a manda e mayornan un carta bisando nan cu nan yuinan a slaag pa un h.b.s., no pa Colegio Arubano. E toelatingscommissie aki a manda e carta dia 11 di juli y e schoolbestuur a manda Bestuurscollege un carta tocante extension aki dia 17 di juli. Esey kier meen cu e comision aki a tuma un decision promer cu e directiva di school a tuma contact cu Bestuurscollege kende a lo largo mester a duna e desicion promer.

En general, Señor Presidente, nos tin cu tene cuenta cu esaki. Nos plobacion ta creciendo.
Cada aña ta bin mas y mas muchanan na school, pero na otro banda entrada financiero no ta aumentando asina rapidamente. Al contrario.
Compará cu aña pasá, mi por bisa esaki promer cu nos bin cu e presupuesto nos tin 300 mil y pico florin mas cu aña pasá pa enseñanza y segun calculonan otro aña esaki lo aumentá te na 800 mil. E fout cu a pasa na Colegio Arubano, Senor Presidente, e fout cu e toelatingscommissie a comete ta comprendibel. Tin diferente factornan cu por a hunga un papel den esaki. Entre otro nos tabatin un direkteur bieuw cu a bay, un nobo cu a bin y tambe ta lastima cu denetempo aki mi tabata na Hulanda en coneccion cu buscamente di maestronan pa school technico. Awor e problema ta cu nos ta tratando mas tanto posibel pa nos haya maestronan completamente capacitá pa nos Colegio Arubano, pasobra ainda nos ta leuw. Nos ta leuw di loke nos ta desea. Actualmente nos tin na Colegio Arubano 32 maestronan di cual solamente 13 ta completamente capacitá. Y di banda di Bestuurscollege nos ta traha cu ful cooperacion door di larga ambtenaren cu sa e trabaonan aki bon duna les na Colegio Arubano, entre cual nos tin un ambtenaar di D.O.W., un di Luchthavendienst y un di W.E.B. dunando les como uurleeraar na Colegio Arubano.

Tocante e carta cu directiva di school a manda na e mayornan, den e carta ey nos ta mira cu nan no ta bisa cu no ta existi e posibilidad cu por sigui mantene e vierde eerste klas di Colegio Arubano. Al contrarrio mi ta mira cu e desicion cu Bestuurscollege a tuma ta un stimulacion pa e muchanan aki sigui siña bon. Y si dia promer di december, promer cu esey Bestuurscollege haya mira cu tin mas cu 90 mucha cu haya nan rapport cu bon exito nos lo sigui cu e vierde eerste klas. Tot zover, Mijnheer de Voorzitter, voor de eerste ronde.

(Vertaling)

Alvorens te beginnen over de kwestie van de h.b.s., wil ik even het probleem aanhalen, dat wij op onze technische scholen hadden.
Thans heeft het Bestuurscollege contact met de Inspectie van Onderwijs om de onzerwijzers van de technische school minstens 36 uren per week te geven. Tot nu toe varieert dit van 36 tot maximaal 40 uren.
Wij hebben contact met de Inspectie van Onderwijs en wij hopen, dan ook, dat wij dit ook spoedig voor elkaar zullen krijgen.
Mijnheer de Voorzitter, om de heer Figaroa te antwoorden op zijn vraag met betrekking tot mijn reis naar Nederland wil ik stellen, dat ik gedurende mijn reis naar Nederland geen moment heb verloren.
Ik heb al het mogelijke gedaan. Ik heb contact opgenomen met verschillende instanties van het Antillenhuis. Ik heb zelfs met de ministers gesproken om enige onderwijzers te kunnen krijgen voor onze technische scholen op Aruba. Ik heb natuurlijk voordat ik hier wegging, samen met Onderwijszaken, een lijst samengesteld van de onderwijzers, die hier nodig waren en die nodig zijn voor onze technische school. Wij verwachten dan ook, dat spoedig enige van hen hier zullen aankomen. Er zijn onder hen onderwijzers, die de akte N-lV hebben, dat is voor werktuigbouwkunde, N-electro-techniek en NJ, metaalbewerking. Toen wij contact hebben opgenomen met die personen, konden zij uiteraard niet direkt beslissen om de volgende dag zelf naar Aruba te komen, omdat deze mensen gebonden zijn aan een opzeggingstermijn van drie maanden. Maar indien alles volgens onze plannen verloopt, dan hopen wij, dat per januari aanstaande het tekort aan personeel bij de technische school niet meer zal bestaan.
Het feit, dat wij ook meer onderwijzers nodig hebben, die les geven in timmeren en metselen trachten wij zoveel mogelijk op te lossen door het

aanwenden van personen van Aruba zelf, dus lokaal; mensen die vele jaren praktijk en ervaring hebben in die bepaalde richtingen, vooral de mensen, die een lange tijd gewerkt hebben bij de Lago in deze bepaalde vakken.
De kwestie van de vierde-rangers, die gestudeerd hebben voor kwekelinge na een harde cursus van drie jaren, daar ben ik ook persoonlijk geheel van op de hoogte. Dat is een kwestie waar ons College meer dan 6 maanden voortdurend, ik kan haast zeggen iedere dag, aangewerkt heeft, want wij hadden er een zwaar hoofd aan. Onder deze 42 personen die geslaagd zijn voor dat examen, waren er enkele bij die 20, andere 30, weer andere 10 jaren voor de klas hebben gestaan. Weer andere hadden 20 jaren als kwekelinge en 4 jaren als vierde-ranger gewerkt. Een andere 18 jaar als vierde-ranger en 6 jaren als kwekelinge en het was moeilijk voor ons om één lijn te trekken, maar ten lange laatste is het ons na een diepgaande studie gelukt en ik heb zelf met verschillende van deze personan gesproken en volgens mij zijn zij volkomen tevreden. Een van de redenen waarom wij met die cursus voor derde-ranger moesten komen, was het feit, dat op den duur wij de vierde-rangers moesten opheffen op onze scholen.
De kwestie van de Colegio Arubano, Mijnheer de Voorzitter, onnodig opgeblazen. Tot nu toe zie ik het probleem niet zo groot. Wij hebben een toelatingscommissie en die laat de kinderen een examen doen en al met al hebben wij op de lste september bij Colegio Arubano in de eerste klassen 112 kinderen. Volgens de wet kunnen wij 30 kinderen per klas toelaten. Dat betekent, dat er dus voor die extra klas, de 4e eerste klas, 22 kinderen overblijven. Nu is het probleem het volgende, Mijnheer de Voorzitter.
De toelatingsexamen-commissie heeft, na die kinderen te hebben geexamineerd, een brief uitgezonden aan de ouders zeggende, dat hun kinderen toegelaten zijn tot de Colegio Arubano. En hier, volgens het Bestuurscollege, heeft de commissie een fout begaan, want voordat de commissie dit had gedaan, hadden zij eerst contact moeten opnemen met het schoolbestuur van Colegio Arubano. Die toelatingsexamen-commissie heeft die brief verzonden op 11 juli en het schoolbestuur heeft het Bestuurscollege een brief gezonden betreffende de uitbreiding op 17 juli. Dat betekent, dat die commissie een besluit genomen heeft, voordat het schoolbestuur contact heeft opgenomen met het Bestuurscollege, dat uiteindelijk het eerst had moeten beslissen. In het algemeen, Mijnheer de Voorzitter, moeten wij daar rekening mee houden. Onze bevolking groeit. Elk jaar komen er meer en meer kinderen op school, maar van de andere kant groeit onze financiële inkomen niet zo vlug. Integendeel. Vergeleken met het vorig jaar - ik kan dit zeggen, voordat wij met de begroting komen, hebben wij 300 duizend guldens meer dan het vorig jaar voor onderwijs en volgens de ramingen zal dit het volgend jaar stijgen tot 800 duizend guldens. De fout die geschied is bij Colegio Arubano, Mijnheer de Voorzitter, dus die fout, die de toelatingscommissie begaan heeft, is begrijpelijk. Er zijn verschillende factoren, die hierin een rol hadden kunnen spelen. Wij hadden onder andere een oud-direkteur, die weggegaan is, een nieuwe, die in zijn plaats is gekomen, en het is ook jammer, dat ik, toen dit geval zich voordeed, in Nederland was in verband met het aantrekken van onderwijzers voor de technische scholen. Nu is het probleem dit, dat wij zoveel mogelijk trachten volledig bevoegde leraren te krijgen voor onze Colegio Arubano, maar daarin zijn wij nog ver ten achter. Wij zijn nog ver van hetgeen wij ons als doel hebben gesteld in dit verband. Thans zijn er op de Colegio Arubano 32 leraren, waarvan er slechts 13 volledig bevoegd zijn. Van de zijde van het Bestuurscollege verlenen wij onze volle medewerking in deze, door ambtenaren, die dit werk goed kunnen doen, les te laten geven op Colegio Arubano. Wij hebben daaronder een ambtenaar van D.O.W. een van de Luchthavendienst en een van Water & Energie Bedrijf, die les geven op de Colegio Arubano als uur-leraren.

Watbetreft de brief, die het schoolbestuur aan de ouders heeft gezonden, daarin kunnen wij zien, dat er niet gezegd wordt, dat de mogelijkheid niet zou bestaan om de 4e eerste klas van Colegio Arubano te handhaven. Integendeel, ik zie dat de beslissing, die het Bestuurscollege genomen heeft een stimulance is voor deze kinderen om goed te blijven studeren. En als het Bestuurscollege per 1 december of eerder ziet, dat er meer dan 90 kinderen zijn, die een goed rapport hebben gekregen, dan zullen wij die 4e eerste klasse aanhouden.

EINDE EERSTE RONDE.

TWEEDE RONDE.

DE HEER A.WERLEMAN: Mijnheer de Voorzitter, ik heb met belangstelling geluisterd naar de antwoorden van de Gedeputeerde van Onderwijs en hij is het roerend met mij eens, dat men zo vlug mogelijk te werk moet gaan om een voorziening te treffen voor de noodlokalen. Ik weet, dat men wat laat begonnen is met de voorbereidingen en nu pas zijn enkele plannen klaar om aanbesteed te worden. Mijnheer de Voorzitter, zoals ik reeds zei, zal dit werk enkele maanden duren, voordat deze lokalen klaar zijn. Ik hoop, dat men ook in deze met de meeste spoed zal werken, opdat de kinderen niet gedupeerd worden.
Verder zegt de gedeputeerde, dat men de kwestie van de h.b.s. nuchter moet bekijken. Hij zegt, dat men geen sensatie moet wekken. Mijnheer de Voorzitter, als er sensatie gewekt is, dan is het zeker niet van onze kant gekomen, maar van de kant van het Bestuurscollege, dat geweigerd zou hebben, volgens de brief, om per 1 december door te kunnen gaan met 4e klas van de h.b.s. Dit kan men ondermeer lezen uit de brief van het schoolbestuur aan de ouders.
Verder, Mijnheer de Voorzitter, kan ik niets anders concluderen uit het antwoord van de gedeputeerde omtrent dit onderwerp, dan dat de ouders nu wat onrustiger worden. Nu zegt de gedeputeerde, dat zij zullen kijken, wat straks de rapporten te zien zullen geven. Ik vraag mij af of er hier misschien niet op een of andere wijze druk zou worden uitgeoefend op het schoolbestuur en op het personeel om zoveel mogelijk van deze kinderen weg te werken. Mijnheer de Voorzitter, dit stimuleert geen gezonde groei van de h.b.s. op Aruba. Integendeel, Mijnheer de Voorzitter, ik heb in bedekte termen hier een dreigement gehoord van de gedeputeerde. Ik wil van hem positief vernemen, dat dit geen dreigement is, en ik wil de toezegging hebben van het Bestuurscollege, dat het alles in het werk zal stellen om de normale groei van de h.b.s. te stimuleren en niet te belemmeren, Mijnheer de Voorzitter.

DE HEER F.D.FIGAROA: Señor Presidente, mi a keda asombrá di tende di e diputado di enseñanza cu e problema di h.b.s. no ta asina grandi manera nos ta haci'ele. Señor Presidente, na e momento aki aparentemente e no ta asina grandi, pero e por bira hopi mas grandi ainda. Manera mi a tende aki den y varios personan a trece padilanti tambe y segun mi nan a comprende e carta, cu e mayornan a haya, pasobra e carta aki no a sali for di Bestuurscollege sino di e directiva di school. Pero esey no ta kita cu e diputado di enseñanza ta bin bisa awor aki cu dia promer di december nos lo mira cual di e muchanan lo ta adecuado pa keda na h.b.s.
Señor Presidente, e cos aki ta completamente fout pasobra si dia nos a bay school den eerste klas nos rapport a sali malo y nan a manda nos cas, mi ta kere cu hopi di nos lo no a mira school mas despues.
Señor Presidente, p'esey mi ta haci un suplica y esaki mi ta kere ta haya apoyo di tur mi coleganan aki pasobra larga nos bisa e cos cla manera e ta: e reunion aki a wordo yama pa tres miembro di Eilandsraad cu ta representa pueblo di Aruba. P'esey lo mi apreciá masha tanto cu e discusionnan cu lo tin riba e cos aki lo resulta discusionnan sano, pasobra nos ta trata aki di enseñanza, wel larga nos mes trata un poco di mustra cu nos tambe por haya un poco. Señor Presidente, loke nos kier sa ta lo siguiente. Nos kier sa cu e Bestuurscollege di Aruba ta dispuesto pa mantene e 4 promer klasnan aki di h.b.s. durante e aña di school coriente, esta e aña di school 1966 - 1967. Ariba e asunto di maestronan pa school technico, diputado a larga sa cu algun maestronan mas lo bini Aruba. Mi kier sa cuanto. Den esunan cu ta bin el a mencioná cu tin pa werktuigbouwkunde y bankwerker. Bankwerkernan nos ta lanta siña muchanan aki pa exporta nan. Pa werktuigbouwkunde mi ta ripara cu aparentemente ta bini algun, pasobra esunan cu ta

actualmente trahando eynan, ya nan a haya un cierto indicacion cu nan por bien larga cay y casualmente esakinan ta Arubano. Pa nos sigui mas leuw mi ta aplaudi cu por fin Bestuurscollege a mira cu aki na Aruba mes nos tin hende capaz cu por siña nos muchanan e trabao, entre otro di carpenteria y metsla. Mi ta spera cu ora nan ta tuma e hendenan aki pa trabao lo nan tene cuenta cu esnan cu tin nan lay-off caba, y no mester fia hende di Lago cu tin nan trabao caba pa bini haci e trabao aki.
Tin suficiente hende capaz. Asina ta larga nos spera cu Bestuurscollege lo mira e necesidadnan aki tambe.
Tocante personanan cu a haci nan examen di derde rang, mi ta contento di tende cu tabata 42 persona y mas contento mi ta ainda cu Bestuurscollege a traha 6 luna tur dia pa solucioná e problema aki sin cu el a duna un solucion favorable pa tur e hendenan aki. Awor nos ta accepta cu ningun solucion na unda tin 42 hende lo keda na agrado di tur . Pero manera nos deputado di enseñanza a bisa cu poco di nan a keda completamente satisfecho di duda un poco di e resultado aki.
Si 10 di e hendenan aki a keda satisfecho, kizas suerte a toca nan cu nan a haya un aumento basta regular. Pero ainda a keda 32 persona cu no ta satisfecho y esaki ta e mayoria di e grupo. Mi sa cu kizas no tabata oportuno cu meskos cu dia di entregamento di diploma e personanan aki tabata tin un conhunto oficial basta regular eynan pa entrega nan diploma, por ta cu kizas ainda Bestuurscollege por pensa di tene un reunion cu e 42 personanan aki y duna nan un splikacion. Por ta cu Bestuurscollege tin cu accepta en principio cu e tin razon den forma cu el a traha, pasobra nan ta hende capaz y nan ta mira cu nan tin tur e informacionnan necesario. Pero kizas dunando e splikacion na e grupo aki nan, e hendenan aki lo por comprende y accepta na un manera mas satisfactorio e desicion di Bestuurscollege. Y kizas si nan tin algun problema e cos por wordo spliká eynan debidamente.
Asina ta cu pa bienestar di nos enseñanza en especial larga nos accepta cu mayoria di e hendenan aki ta trahando den nos distriktonan cu hopi pasenshi y larga nos mira un manera cu nos por regla e asunto aki tambe.
Di otro banda e parti cu mi a trece dilanti tocante di e lager onderwijs, mi a tende cu por fin nan ta reglando e asunto di e maestronan di school cu ta casá y cu nan por haya nan nombramento of e placa cu ta toca nan entrante promer di juli, 1966. Mi ta calcula cu esey ta e fecha.
Señor Presidente, manera mi ta comprende un poco e asunto di h.b.s. akinan, lo cual a wordo treci padilanti cu kizas ta oportuno pa Bestuurscollege trata e asunto di e examen di admicion pa e colegio aki. Larga nos no bay asina leuw. Podise esun cu a lancé no a comprende exactamente ta kiko. Pero, larga nos accepta for di awor caba cu e fihamento di e resultado di examen di admicion di h.b.s. nunca por bin pertenece na competencia di Bestuurscollege. Pasobra e fihamento di e resultado di e examen ta completamente un competencia di e comision di school. Na e momento cu mi a haci examen y cu el a wordo coroná cu bon resultado, mi tin derecho di e fabornan cu e resultado aki ta duna mi. Asina ta cu na e momento cu e 112 muchanan aki ta cumpli cu e exigencia pa wordo admití den un promer klas na un h.b.s. y nan a wordo admití efectivamente cuminsando cu september, ta sumamente dificil, pa no bisa imposibel, pa despues di tres luna bolbe haci un seleccion den e muchanan aki y manda e restonan cas. Nos por bisa kizas cu e muchanan aki no a wordo admití na Colegio Arubano, sino na un h.b.s., larga nos cohe e cos aki practico. Dia gobierno a duna permit di establece un h.b.s. na Aruba, na e mesun ora gobierno a accepta e responsabilidad pa e consecuencianan cu esaki lo tin. Den e caso aki mi no ta mira cu e cos aki ta bay costa e gobierno un tesoro di placa, pero al contrario e unico inversion di cual nos gobierno por gaba di dj'ele despues ta e inversion den enseñanza pa nos muchanan di Aruba. Asina ta, mi ta spera cu Bestuurscollege lo confirmá cu e lo mantene e 4 promer clasnan di h.b.s. durante e aña coriente di school, aña 1966 - 1967. Masha danki.

(Vertaling)

Mijnheer de Voorzitter, ik stond verbaasd te horen van de Gedeputeerde van Onderwijs, dat het probleem van de h.b.s. niet zo groot is, als wij het voordoen. Mijnheer de Voorzitter, op het ogenblik is het niet zo groot, maar het kan nog veel groter worden. Zoals ik hierin heb gehoord en zoals verschillende sprekers hierin naar voren hebben gebracht en volgens mij hebben zij de brief, die de ouders ontvangen hebben, wel begrepen, want die brief is niet uitgegaan van het Bestuurscollege, maar van het schoolbestuur. Dat neemt echter niet af, dat de Gedeputeerde van Onderwijs thans komt zeggen, dat "wij op 1 december zullen zien, welke kinderen in aanmerking komen om op de h.b.s. te blijven". Mijnheer de Voorzitter, deze stelling is helemaal fout, want toen wij naar school gingen in de eerste klas en wij kregen een slecht rapport en men had ons toen naar huis gestuurd, dan geloof ik wel, dat vele van ons geen school meer zouden hebben gezien daarna. Mijnheer de Voorzitter, daarom doe ik hier een verzoek en ik geloof, dat dit verzoek de steun van al mijn collega's hier zal krijgen, want laat ons de zaak nu duidelijk stellen, zoals zij inderdaad is. Deze vergadering werd bijeengeroepen op verzoek van drie leden van de Eilandsraad, die het volk vertegenwoordigen.
Daarom zou ik het zeer op prijs stellen, dat de discussies, die wij over deze aangelegenheid zullen hebben, gezonde discussies zullen zijn.
Want wij hebben het hier over het onderwijs, dus laten wij enigszins trachten te laten blijken, dat ook wij een beetje onderwijs hebben genoten. Wat wij gaarne willen weten is het volgende. Wij willen weten of het Bestuurscollege van Aruba bereid is de vier eerste klassen van de h.b.s. te handhaven over het lopende schooljaar dus het schooljaar 1966 - 1967.
Ten aanzien van de kwestie van de onderwijzers voor de technische school, heeft de gedeputeerde laten weten, dat er enkele onderwijzers meer naar Aruba zullen komen. Ik wil graag weten hoeveel. Onder degene, die zullen komen, zegt de gedeputeerde, dat er bij zijn voor werktuigbouwkunde en bankwerken. Nou, bankwerkers worden door ons opgeleid om geexporteerd te worden. Voor werktuigbouwkunde heb ik wel kunnen merken, dat er enkelen op komst zijn, want degenen, die thans in dat vak werkzaam zijn bij de technische school hebben een bepaalde aanwijzing gekregen, dat zij wel beter kunnen verdwijnen en toevallig zijn dat Arubanen.
Om verder te gaan, wil ik hier toejuichen, dat eindelijk het Bestuurscollege heeft ingezien, dat wij hier op Aruba zelf over geschikte mensen beschikken, die de kinderen het vak kunnen leren, onder andere timmeren en metselen. Ik hoop, dat wanneer het Bestuurscollege deze mensen aanneemt, het rekening houdt met de mensen, die reeds hun ontslag hebben gekregen bij de Lago en dat het geen mensen moet gaan "lenen" bij de Lago, die reeds hun werk daar hebben, om hier te komen werken. Er zijn genoeg geschikte mensen.
Laat ons hopen, dat het Bestuurscollege deze noodzaak ook inziet.
Ten aanzien van de personen, die examen hebben afgelegd voor de derde-rang, ben ik blij te horen, dat er 42 personen waren. Nog blijer ben ik, omdat het Bestuurscollege gedurende 6 maanden gewerkt heeft om dit probleem op te lossen, zonder een gunstige oplossing te hebben gevonden voor al deze personen. Nu neem ik wel aan, dat geen enkele oplossing, waar 42 mensen mee gemoeid zijn, tot ieders volle tevredenheid zal strekken. Maar zoals onze Gedeputeerde van Onderwijs zei, dat enkelen van haar geheel tevreden zouden zijn, dat wil ik wel in twijfel trekken. Als 10 van deze mensen tevreden zijn met deze oplossing, dan hebben zij misschien geboft door een behoorlijke verhoging te krijgen. Maar dan blijven er nog 32 personen over, die niet tevreden zijn en dat is de meerderheid.
Ik weet, dat het misschien niet opportuun was, dat er net als bij het

uitreiken van het diploma aan deze mensen een nogal officiele groep aanwezig was om die diploma's uit te reiken, toch zou het kunnen zijn, dat het Bestuurscollege misschien weer een bijeenkomst hield met deze 42 personen en haar een uitleg gaf van de toestand. Het kan zijn, dat het Bestuurscollege in principe moet aannemen, dat zij wel gelijk heeft ten aanzien van de manier, waarop zij tewerk is gegaan, want zij zijn geschikte personen en hebben alle nodige informaties te hunner beschikking. Maar misschien kan het zijn, dat door aan deze groep mensen een uitleg te geven, dat zij de beslissing van het Bestuurscollege wel naar voldoening zullen begrijpen en aanvaarden.
En indien er enig probleem zou bestaan,dan kan dat daar naar behoren kunnen worden toegelicht. Laat ons daarom in het belang van het onderwijs in het bijzonder aannemen, dat het merendeel van deze mensen met veel geduld in onze buitendistrikten werkzaam zijn en laat ons daarom trachten een manier te vinden om deze aangelegenheid dan ook te regelen. Het punt over het lager onderwijs, dat ik naar voren heb gebracht, schijnt eindelijk zijn beslag te krijgen, daar de gehuwde onderwijzeressen haar aanstelling en het geld, dat haar toekomt ingaande de lste juli 1966 zouden krijgen. Ik denk, dat dát de datum is.
Mijnheer de Voorzitter, zoals ik de kwestie van de h.b.s. zo'n beetje kan begrijpen, zou ook voorgesteld zijn, dat het beter zou zijn, dat het Bestuurscollege de kwestie van het toelatingsexamen voor deze school regelt. Laat ons niet zover gaan. Misschien heeft degene, die dit naar voren heeft gebracht, niet begrepen waar het over gaat. Maar laat ons reeds vanaf nu aannemen, dat het bepalen van de resultaten van het toelatingsexamen voor de h.b.s. nooit onder de competentie van het Bestuurscollege zal kunnen vallen. Want het bepalen van die resultaten is nu eenmaal iets dat volkomen tot de competentie van de schoolcommissie behoort. Zodra men examen heeft gemaakt, dat met goed gevolg is bekroond, dan heeft men ook recht op de gunsten, die de resultaten van dat examen bieden. Zodra dus die 112 kinderen aan de eisen, die gesteld zijn voor de toelating tot de eerste klas van een h.b.s. voldoen en zij inderdaad ook toegelaten zijn geworden ingaande september, dan is het zeer moeilijk, om niet te zeggen, onmogelijk, om na drie maanden weer een selectie te houden onder deze kinderen en de rest naar huis te zenden. Wij zouden misschien kunnen stellen, dat die kinderen niet tot Colegio Arubano zijn toegelaten, doch tot een h.b.s. Laten wij dit nu praktisch bekijken. Toen het Bestuurscollege vergunning gaf om op Aruba een h.b.s. te beginnen, heeft zij teglijkertijd de verantwoordelijkheid aanvaard voor de gevolgen die daaruit zullen voortvloeien. In dit geval zie ik niet in, dat dit nu het gouvernement een bom geld zal gaan kosten, integendeel, de enige investering waarop het gouvernement later trots op kan zijn is de investering op het gebied van het onderwijs voor onze kinderen op Aruba. Zodoende hoop ik dan ook, dat het Bestuurscollege zich bevestigend zal uitspreken ten aanzien van de handhaving van de vier eerste klassen van de h.b.s. gedurende het schooljaar 1966-1967. Ik dank U.

<u>DE HEER M.CROES:</u> Mijnheer de Voorzitter, bij de bespreking van het agendapunt, onderwijsbeleid van het Bestuurscollege, heb ik mij hoofdzakelijk beperkt tot bespreking van de h.b.s.-kwestie. Echter heb ik op het eind van mijn betoog een vraag gesteld omtrent de situatie van de m.m.s. en hierop heeft de gedeputeerde niet gereageerd in zijn antwoord. Gaarne zou ik hem hierop willen zien terugkomen in de tweede ronde.
Ten aanzien van de h.b.s.-kwestie, Mijnheer de Voorzitter, kan ik het op één punt heel gloeiend eens zijn met de gedeputeerde. Het is geen groot probleem. Wij hebben het nooit als een groot probleem gezien, doch wel als een probleem, dat opgelost dient te worden. Daarvoor hebben wij deze vergadering aangevraagd. Nu is het ons om het even of er fouten zijn geschied of niet en door wie deze fouten zijn gemaakt. Een fout, die gemaakt is moet hersteld worden. Wie de schuld treft is een andere zaak, vooral

wanneer het een fout is met zulke grote consequenties. Het Bestuurscollege schijnt in deze zaak een beetje te weifelen. Eerst zegt het College - ja wij zullen voorlopig een vierde eerste klas instellen en dan, na een tijdje zullen wij deze vierde klas ontheffen. Dit is geen beleid. Een feit, dat onder ogen wordt gezien moet hersteld worden.
Nu is het de gelegenheid om deze fout te herstellen. Verschillende sprekers in deze Raad hebben zich zuiver genoeg uitgesproken. Op het einde werd de Gedeputeerde van Onderwijs geheel onverstaanbaar. Bedoelt de Gedeputeerde van Onderwijs, dat de in het vooruitzicht gestelde inkrimping van deze scholen een gezonde ontwikkeling zou kunnen zijn voor de leerlingen van deze school? Een gezonde ontwikkeling wanneer er 24 leerlingen binnen een paar maanden naar huis moeten worden gestuurd en dat deze 24 leerlingen of hun ouders niet op de hoogte zijn wie die zullen zijn. Dit kan geen gezonde stimulans zijn. Dit kan geen wedijver zijn onder de leerlingen om hun best te gaan doen, zodat zij op school kunnen worden gehouden. Deze leerlingen hebben reeds het recht gekregen om op deze school te zijn en voor dit recht strijden wij vanavond. Ik hoop, dat het Bestuurscollege dit zal kunnen inzien en het standpunt van de Raad zou willen bekrachtigen. Ik dank U.

DE HEER E.R.FINCK: Mijnheer de Voorzitter, de zaak is een beetje gecompliceerd en ik moet U wel zeggen, dat nu wij zo à bout portant een standpunt moeten nemen, het niet zo makkelijk is. Maar, Mijnheer de Voorzitter, laten wij de zaak even nagaan. Er is een commissie samengesteld uit deskundigen belast met het opnemen van leerlingen, die zich onderwerpen aan een toelatingsexamen om toegelaten te worden tot de h.b.s.
Deze commissie, Mijnheer de Voorzitter, buiten haar bevoegdheid om, schrijft aan de ouders van de leerlingen, die met goed gevolg het examen hebben afgelegd, dat hun kind geslaagd is om toegelaten te worden tot de h.b.s. Maar bovendien zegt deze commissie in de brief, dat het kind toegelaten is tot Colegio Arubano. Daar is een fout gemaakt. Op 17 juli, volgens de heer Gedeputeerde van Onderwijs, dus twee weken later, ontvangt het Bestuurscollege een brief, waarbij gezegd wordt, dat er dus door de examen-commissie 22 kinderen te veel zijn toegelaten voor Colegio Arubano. Wat had toen de reactie van het Bestuurscollege moeten zijn, Mijnheer de Voorzitter? Zij had twee wegen kunnen opgaan. De ene was: melden aan de stichting om direkt een brief aan de ouders te schrijven en aan 22 van deze ouders zeggen, dat het op een vergissing heeft berust want er is geen lokaliteit, er is geen plaats, er zijn geen zitbanken en er zijn geen leraren om deze kinderen op te vangen. Dan was de teleurstelling niet zo groot, maar de teleurstelling was van dien aard, dat de ouders nog de tijd hadden om deze kinderen door te laten gaan om de m.u.l.o.-school, waar zij vandaan kwamen of op de a.t.s.
Het Bestuurscollege bewandelt een tussenweg. Meestal is een tussenweg goed. In dit geval was de tussenweg fout, omdat het maar een halve weg was. Het Bestuurscollege nam een beslissing om deze kinderen voorlopig toe te laten, om dan in december na te gaan of het mogelijk is het totaal aantal leerlingen door te laten tot het einde van het schooljaar.
We moeten even de andere kant bekijken, Mijnheer de Voorzitter.
De moeder en de vader zitten thuis en die krijgen een heugelijk bericht dat hun zoon of hun dochter is geslaagd en is toegelaten op Colegio Arubano. Wat er zich allemaal afspeelt, dus de briefwisseling tussen bestuur en stichting en Bestuurscollege, daar wisten deze ouders niets van. Zij zijn blij, dat hun kind toegelaten is tot Colegio Arubano.
Mijnheer de Voorzitter, achter de schermen is dus een spel gespeeld en alles draait om de kinderen heen. Nu krijgen die ouders een brief van het bestuur van deze stichting, waarin bericht wordt, dat de mogelijkheid bestaat, dat hun kind in december niet meer de school mag blijven bezoeken.

Op zichzelf, Mijnheer de Voorzitter, is dit een grote teleurstelling, maar deze teleurstelling is des te groter omdat dit kind niet meer terecht kan op een andere school. Terug naar de m.u.l.o. is moeilijk. Er zijn misschien enkele vakken, dat dit kind gehad heeft gedurende deze drie maanden, die verder zijn dan de m.u.l.o., maar er zijn ook vele vakken, die minder zijn, dan de m.u.l.o. Daarom is het voor de ouders absoluut onmogelijk om dit kind thuis terug te nemen. Dit kind is dus verplicht om te blijven tot het volgend jaar september, wat inhoudt het verlies van één jaar. Nu zegt het Bestuurscollege bij monde van de heer Gedeputeerde van Onderwijs, dat wij de zaak een beetje op zijn beloop moeten laten om te zien of in december deze 24 kinderen, die te veel zijn naar huis gestuurd zullen worden. Dat is - voor mij althans, ik ben geen deskundige op onderwijsgebied - een vreemd geluid. U kunt moeilijk nu stellen dat het waarschijnlijk zal blijken, dat in december 24 kinderen niet voldoen volgens het leerplan van de eerste klas h.b.s, omdat dit niet gebruikelijk is, Mijnheer de Voorzitter, of wat sterker, het is niet de regel. Als het kind voor het eerst thuis komt met een rapport met 3 of 4 onvoldoendes, wil dat nog niet zeggen, dat dat kind de klas niet kan volgen. Het eerste rapport mag nog niet zo'n maatstaf zijn of dit kind een onderwijs kan volgen of niet. Natuurlijk hebben de onderwijzers, behalve de cijfers op het rapport ook een ander inzicht in het kind en zeggen, dat dit kind, ook al zou hij maar twee onvoldoendes hebben, de klas niet kan volgen. Maar houdt dat kind toch op de h.b.s., Mijnheer de Voorzitter, tot het eind van het schooljaar en spreek dán tot de ouders om liever dat kind weg te nemen. Het kind zal dan één jaar onderwijs hebben gehad al zou dat kind niet helemaal voor volle 100% het onderwijs genoten hebben. Maar om het kind thuis te sturen of terug te sturen op de m.u.l.o., waar dat kind maar half bij zit bij de lessen, is absoluut onmogelijk.
Mijnheer de Voorzitter, ik wil niet met een voorstel komen. Ik wil slechts een verzoek aan het Bestuurscollege doen om alles in het werk te stellen, opdat een vierde eerste klas van de h.b.s. gehandhaafd wordt.
Het is zo in deze maatschappij. Wij moeten instaan voor alle handelingen van ons en dus de consequenties van elke handeling moeten wij aanvaarden.
Het Bestuurscollege mag geen schuld treffen in deze zaak. Het Bestuurscollege heeft geen fout begaan. Het Bestuurscollege is echter nalatig geweest door niet direkt te handelen en te zeggen, "Nee, mijne heren U hebt 24 kinderen te veel aangenomen" of "Laat ze maar komen, wij zetten 4 eerste h.b.s.-klassen". Mijnheer de Voorzitter, ik wil nogmaals zeggen, wij hebben dit niet tot een fraktie-zaak gemaakt, omdat zoals ik zei, dit vanavond zo ons werd voorgelegd. Onze fraktie heeft deze zaak niet kunnen bestuderen, omdat wij niet wisten waarover deze heren zouden spreken. Maar, Mijnheer de Voorzitter, ik geloof, dat het de wens is, niet alleen van de heren aan de overkant, die zonet gesproken hebben, maar ook van alle leden van deze kant en van de gedeputeerden en het hele Bestuurscollege trouwens, dat deze kinderen het volle jaar mogen blijven in de eerste h.b.s. Ik dank U.

<u>DE HEER J.GEERMAN</u>: Señor Presidente, ta di menos importancia si nos ripara ken tin fout of ken no tin fout. Di mas importancia ta, Señor Presidente, pa haci tur lo posibel pa e muchanan cu a wordo admiti na e vierde eerste klas h.b.s. keda na school. Nos por draai e rond met alle soorten franjes, maar dat doet niets ter zake. Si mi por sigui e Deputado su redenering bon, ta parse manera e ta bisa cu tin un horkan den tobo di awa. Pero, Señor Presidente, awor mi kier haci un pregunta categoricamente na Bestuurscollege, y e pregunta ta lo siguiente; y mi ta kere cu tur Eilandsraad ta eens cu mi.
Nos kier sa awe nochi si e vierde eerste klas di h.b.s. ta wordo handhaafd si of no. Si acaso Bestuurscollege bisa "NO", nos ta bisa Bestuurscollege cu Eilandsraad lo bisa "SI". Masha danki, Señor Presidente.

(Vertaling)

Mijnheer de Voorzitter, het is minder belangrijk, dat wij weten wie hier fout is en wie niet fout is. Het is belangrijker, Mijnheer, om al het mogelijke te doen dat de kinderen die toegelaten werden tot de vierde eerste klas h.b.s. op school blijven. Wij kunnen er omheen draaien met alle soorten franjes, maar dat doet niets ter zake. Als ik de redenering van de Gedeputeerde goed volg, lijkt het wel of hij zegt, dat er een storm is in een kuipwater. Maar, Mijnheer de Voorzitter, nu wil ik een categorische vraag stellen aan het Bestuurscollege en de vraag luidt als volgt, en ik denk dat de hele Eilandsraad met mij eens is:
Wij willen vanavond weten of de vierde eerste klas van de h.b.s. gehandhaafd wordt, ja of nee. Indien het Bestuurscollege"NEE" zegt, zeggen wij het Bestuurscollege van te voren, dat de Eilandsraad "JA" zal zeggen.
Ik dank U, Mijnheer de Voorzitter.

Er volgt een opschudding onder het publiek.

DE VOORZITTER: Ik wil de dames en heren in de publieke tribune erop wijzen, dat het U niet toegestaan is om blijk te geven van Uw gevoelens ten aanzien van hetgeen in de Raadsvergadering naar voren wordt gebracht.
U kunt aanwezig zijn, maar U wordt geacht stil te blijven. Dit is een waarschuwing , want indien U zich niet onthoudt moet ik volgens het Reglement van Orde U verzoeken de zaal te verlaten. Dus ik doe een dringend beroep op U, indien U de vergadering wilt blijven volgen, om volkomen stil te blijven.

DE HEER L.A.I.CHANCE: Mijnheer de Voorzitter, de geachte heer Gedeputeerde heeft in zijn antwoord gezegd, dat hierin sensatie wordt gewekt. Maar, Mijnheer de Voorzitter, als er sensatie gewekt wordt, dan wordt het niet gewekt door de leden van deze Raad, maar door de brief, die de ouders van deze kinderen van de h.b.s. hebben ontvangen van het schoolbestuur, ondertekend door een zekere mijnheer Servage. Dit is de aanleiding geweest van de "sensatie", die onder deze ouders gewekt werd. Mijnheer de Voorzitter, wij moeten het deze ouders niet kwalijk nemen, want zij hebben gelden uitgegeven om boeken en schoolmiddelen voor hun kinderen te kopen en nu zitten zij met hun handen vol brieven, die zij van een of ander schoolbestuur hebben gekregen, waarin staat, dat het mogelijk is, dat hun kinderen na december niet meer hun lessen zullen mogen volgen.
Mijnheer de Voorzitter, het spijt mij, dat ik geen genoegen mag nemen met het antwoord van de geachte heer Gedeputeerde, want, Mijnheer de Voorzitter, het antwoord dat de gedeputeerde gegeven heeft is - voor mij althans - voorwaardelijk. Mocht het blijken, dat deze kinderen met goed gevolg het eerste trimester hebben doorlopen, dan mogen zij volgens het Bestuurscollege hun lessen volgen. Ik vind dit een foutieve gedragslijn van het Bestuurscollege althans van de gedeputeerde. Deze kinderen zijn wettelijk toegelaten, nadat zij hun toelatingsexamen hebben gedaan, Mijnheer de Voorzitter, misschien niet op het Colegio Arubano, maar in ieder geval tot een h.b.s. Wij hebben een h.b.s. hier op Aruba en wij moeten zorgen, dat wij onderwijzers krijgen ergens vandaan om deze kinderen les te geven of als er gelden nodig zijn om een vierde eerste klas te handhaven, dan moeten wij deze gelden op de een of andere manier zien op te brengen. Daarom wil ik aan het Bestuurscollege ook de categorische vraag stellen of het Bestuurscollege bereid is om door te gaan met deze vierde eerste klas. Indien dit niet het geval is, Mijnheer de Voorzitter, dan handhaaf ik mijn voorstel om hoofdelijke stemming. De Raad kan zich dan uitspreken en het Bestuurscollege opdragen deze vierde eerste klas van de h.b.s. voor het komende jaar 1966 - 1967 te handhaven.
Ik dank U, Mijnheer de Voorzitter.

DE HEER D.G.CROES: Señor Presidente, e contesta di e Deputado di enseñanza no a convence mi y segun mi ta comprende tampoco a convence e miembronan di Raad cu a dirigi palabra awe nochi. Na cuminsamento di e discurso di Deputado Tromp, Deputado di enseñanza, el a bisa cu nos mester tuma e situacion aki calma pa nos evita sensacion. Señor Presidente, no ta nos ta invita sensacion y no ta nos a trece sensacion.
Sensacion a wordo crea door di Bestuurscollege y en particular pa e Deputado di enseñanza. E Deputado di enseñanza a crea asina tanto sensacion hasta cu el a bira nervioso y segun mi ta comprende na conclusion di su discurso el a bruha un poco. Mi kier meen cu e ta bruhá, pero el a bruha un poco den sentido di pensamento. E no a duna un contesta concreto ariba preguntanan di e miembronan di Eilandsraad, ariba mantenecion di e 24 muchanan na school di Colegio Arubano. Ariba esey nos no a haya un contesta di e deputado concerni. Una bes mas mi ta pidi un contesta concreto ariba e preguntanan haci pa miembronan di Raad tocante mantenecion di e 24 muchanan na school di Colegio Arubano.
Tocante water-koelers tampoco mi no a haya contesta. Segun mi e deputado a perde completamente den su contestanan y el a lubida varios preguntanan di e diferente miembronan di Raad ariba e tereno di enseñanza.
Awe nochi mi ta sumamente contento cu argumentonan di oposicion a convence varios miembronan di partido di gobierno. Esaki masha poco biaha a socede na un reunion di Eilandsraad cu miembronan di partido di gobierno a keda convenci cu e argumentonan constructivo di oposicion.
Un di e miembronan abiertamente a respalda e argumentonan di oposicion. Hasta mi colega band'i p'ariba aki a bisa di antemano si Bestuurscollege no ta di acuerdo pa mantene e 24 muchanan na school e, como miembro di Raad perteneciendo na partido di gobierno, si ta vota pa mantene e 24 muchanan aki na school. Naturalmente di banda di e partido di oposicion tambe señor Jose Geerman lo haya voto di confiansa pa mantene e muchanan aki na school. Un bes mas mi ta suplica Bestuurscollege y deputado di enseñanza pa duna un contesta mas concreto y mas cla na miembronan di Raad ariba e preguntanan di awe nochi. Masha danki, Señor Presidente.

(Vertaling)

Mijnheer de Voorzitter, ik werd door het antwoord van de Gedeputeerde van Onderwijs niet overtuigd en zoals ik heb kunnen constateren heeft het antwoord ook de andere leden van de Raad niet overtuigd. Aan het begin van het betoog van de heer Gedeputeerde Tromp, Gedeputeerde van Onderwijs, heeft hij gezegd, dat wij deze situatie kalm moeten aanpakken om sensatie te vermijden. Mijnheer de Voorzitter, wij verwekken geen sensatie.
Het Bestuurscollege in het bijzonder de Gedeputeerde van Onderwijs heeft sensatie verwekt. De gedeputeerde heeft zoveel sensatie verwekt, dat hij zenuwachtig is geworden, en zoals ik heb kunnen merken aan het einde van zijn betoog was hij een beetje in de war. Ik bedoel niet, dat hij zegt in de war is, maar zijn gedachtegang raakte een beetje in de war. Hij heeft geen concrete antwoorden gegeven op de vragen van de Raadsleden in verband met het handhaven van de 24 jongelui op de Colegio Arubano. Ik zou nog eens willen vragen of de betrokken gedeputeerde ons alsnog antwoord kan geven op de vragen naar voren gebracht in verband met deze 24 jongelui op Colegio Arubano. In verband met de water-koelers heb ik ook geen antwoord gekregen. Volgens mij is de gedeputeerde helemaal in zijn antwoorden vastgeraak en hij heeft verscheidene vragen van de raadsleden vergeten op het gebied van onderwijs. Vanavond ben ik tevreden, omdat de argumenten van de oppositie verschillende leden van de gouvernementspartij in overeenstemming waren met de opbouwende argumenten van de oppositie.
Een van de leden heeft openlijk de argumenten van de oppositie gesteund. Mijn collega aan de andere kant heeft zelfs van te voren gezegd, dat als

DE HEER D.G.CROES: Señor Presidente, e contesta di e Deputado di enseñanza no a convence mi y segun mi ta comprende tampoco a convence e miembronan di Raad cu a dirigi palabra awe nochi. Na cuminsamento di e discurso di Deputado Tromp, Deputado di enseñanza, el a bisa cu nos mester tuma e situacion aki calma pa nos evita sensacion. Señor Presidente, no ta nos ta invita sensacion y no ta nos a trece sensacion.
Sensacion a wordo crea door di Bestuurscollege y en particular pa e Deputado di enseñanza. E Deputado di enseñanza a crea asina tanto sensacion hasta cu el a bira nervioso y segun mi ta comprende na conclusion di su discurso el a bruha un poco. Mi kier meen cu e ta bruhá; pero el a bruha un poco den sentido di pensamento. E no a duna un contesta concreto ariba preguntanan di e miembronan di Eilandsraad, ariba mantenecion di e 24 muchanan na school di Colegio Arubano. Ariba esey nos no a haya un contesta di e deputado concerni. Una bes mas mi ta pidi un contesta concreto ariba e preguntanan haci pa miembronan di Raad tocante mantenecion di e 24 muchanan na school di Colegio Arubano.
Tocante water-koelers tampoco mi no a haya contesta. Segun mi e deputado a perde completamente den su contestanan y el a lubida varios preguntanan di e diferente miembronan di Raad ariba e tereno di enseñanza.
Awe nochi mi ta sumamente contento cu argumentonan di oposicion a convence varios miembronan di partido di gobierno. Esaki masha poco biaha a socede na un reunion di Eilandsraad cu miembronan di partido di gobierno a keda convenci cu e argumentonan constructivo di oposicion.
Un di e miembronan abiertamente a respalda e argumentonan di oposicion. Hasta mi colega band'i p'ariba aki a bisa di antemano si Bestuurscollege no ta di acuerdo pa mantene e 24 muchanan na school e, como miembro di Raad perteneciendo na partido di gobierno, si ta vota pa mantene e 24 muchanan aki na school. Naturalmente di banda di e partido di oposicion tambe señor Jose Geerman lo haya voto di confiansa pa mantene e muchanan aki na school. Un bes mas mi ta suplica Bestuurscollege y deputado di enseñanza pa duna un contesta mas concreto y mas cla na miembronan di Raad ariba e preguntanan di awe nochi. Masha danki, Señor Presidente.

(Vertaling)

Mijnheer de Voorzitter, ik werd door het antwoord van de Gedeputeerde van Onderwijs niet overtuigd en zoals ik heb kunnen constateren heeft het antwoord ook de andere leden van de Raad niet overtuigd. Aan het begin van het betoog van de heer Gedeputeerde Tromp, Gedeputeerde van Onderwijs, heeft hij gezegd, dat wij deze situatie kalm moeten aanpakken om sensatie te vermijden. Mijnheer de Voorzitter, wij verwekken geen sensatie.
Het Bestuurscollege in het bijzonder de Gedeputeerde van Onderwijs heeft sensatie verwekt. De gedeputeerde heeft zoveel sensatie verwekt, dat hij zenuwachtig is geworden, en zoals ik heb kunnen merken aan het einde van zijn betoog was hij een beetje in de war. Ik bedoel niet, dat hij zegt in de war is, maar zijn gedachtegang raakte een beetje in de war. Hij heeft geen concrete antwoorden gegeven op de vragen van de Raadsleden in verband met het handhaven van de 24 jongelui op de Colegio Arubano. Ik zou nog eens willen vragen of de betrokken gedeputeerde ons alsnog antwoord kan geven op de vragen naar voren gebracht in verband met deze 24 jongelui op Colegio Arubano. In verband met de water-koelers heb ik ook geen antwoord gekregen. Volgens mij is de gedeputeerde helemaal in zijn antwoorden vastgeraak en hij heeft verscheidene vragen van de raadsleden vergeten op het gebied van onderwijs. Vanavond ben ik tevreden, omdat de argumenten van de oppositie verschillende leden van de gouvernementspartij in overeenstemming waren met de opbouwende argumenten van de oppositie. Een van de leden heeft openlijk de argumenten van de oppositie gesteund. Mijn collega aan de andere kant heeft zelfs van te voren gezegd, dat als

het Bestuurscollege het niet eens is om die 24 jongelui op de Colegio te handhaven, zal hij als raadslid, en behorende tot de gouvernements-partij wel stemmen om de 24 jongelui op de Colegio Arubano te handhaven. De heer Jose Geerman zal natuurlijk van de zijde van de oppositie ook een stem van vertrouwen krijgen om deze jongelui op school te laten blijven. Nogmaals verzoek ik het Bestuurscolleg en de Gedeputeerde van Onderwijs om meer concrete en duidelijker antwoorden te geven aan de Raadsleden op de vragen die zij vanavond naar voren hebben gebracht. Ik dank U, Mijnheer de Voorzitter.

DE HEER L.V.BRITTEN: Mijnheer de Voorzitter, ook ik ben niet helemaal overtuigd door de woorden van de betrokken gedeputeerde.
Wij hebben een aantal vragen gesteld onder andere of de vierde eerste klas gehandhaafd kan worden, maar het antwoord van mijn collega, de gedeputeerde was niet zo duidelijk.
Ik zou ook een categorisch antwoord in deze zaak willen hebben. Gaarne wil ik vernemen of deze vierde eerste klas gehandhaafd zal kunnen worden.
Ik dank U, Mijnheer de Voorzitter.

DE HEER D.FLEMMING: Señor Presidente, di mi banda ami tampoco no ta di acuerdo cu e Deputado di enseñanza di loke el a bisa cu no ta existi un problema. Si no ta existi problema, anto awe nochi nos lo no ta aki den. Mi sabi cu ta existi un fout. E fout por ta di e comision di examen of e schoolbestuur, pero segun e conclusion cu mi a haya mi por a saca afor cu e comision di examen a haye cu un batata cayente den su man, el a pase pa schoolbestuur y schoolbestuur ta pase pa Bestuurscollege. Pero awe mi kier trece lo siguiente padilanti. Nos mester percura pa e añanan venidero cu por existi un cierto comprendemento entre e comision di examen y e schoolbestuur y Bestuurscollege.Esey ta duna e oportunidad cu nos por sabi padilanti si ta existi algun problema chikito cu por wordo regla na un manera mas adecuado sin cu nos mester bin aki den pa papia ariba cierto problemanan. Pero ora un problema yega na un cierto distancia no ta keda otro modo cu e mester trece den Eilandsraad como aki e ta trata di enseñanza y manera mi a bisa caba, enseñanza ta e base principal di tur nos hobennan. Ta p'esey e asunto aki a wordo treci den Raad awe nochi.
Mi ta spera cu miembronan di Raad y Bestuurscollege lo tuma un decision awe nochi unda cu nos por mantene e muchanan aki na school te pa otro aña.
Masha danki, Señor Presidente.

(Vertaling)

Mijnheer de Voorzitter, ook ik ben het niet eens met de Gedeputeerde van Onderwijs ten aanzien van zijn antwoord, dat er geen probleem zou zijn. Als er geen probleem was, dan zouden wij vanavond niet hier zijn. Ik weet, dat er een fout is gemaakt ergens. Misschien ligt de fout bij de examen-commissie of bij het schoolbestuur, maar voor zover ik kan concluderen, zag die examen-commissie zich plotseling met een hete aardappel in de handen; de commissie gaf hem door aan het schoolbestuur, dat op haar beurt die hete aardappel aan het Bestuurscollege overhandigde. Maar vanavond wil ik het volgende naar voren brengen. Wij moeten er voor zorgen, dat in de komende jaren er een betere verstandhouding bestaat tussen de examen-commissie, het schoolbestuur en het Bestuurscollege. Hierdoor zullen wij beter in de gelegenheid zijn om van te voren te weten te komen, dat er een bepaalde kleine probleem bestaat, dat op een meer geschikte wijze opgelost zou kunnen worden, zonder dat wij hierin hoeven te komen om over bepaalde problemen te praten. Maar indien dat probleem zover gekomen is, dan blijft er geen andere uitweg over, dan het in de Eilandsraad te brengen, daar het hier gaat over het onderwijs en

het Bestuurscollege het niet eens is om die 24 jongelui op de Colegio te handhaven, zal hij als raadslid, en behorende tot de gouvernementspartij wel stemmen om de 24 jongelui op de Colegio Arubano te handhaven. De heer Jose Geerman zal natuurlijk van de zijde van de oppositie ook een stem van vertrouwen krijgen om deze jongelui op school te laten blijven. Nogmaals verzoek ik het Bestuurscolleg en de Gedeputeerde van Onderwijs om meer concrete en duidelijker antwoorden te geven aan de Raadsleden op de vragen die zij vanavond naar voren hebben gebracht. Ik dank U, Mijnheer de Voorzitter.

DE HEER L.V.BRITTEN: Mijnheer de Voorzitter, ook ik ben niet helemaal overtuigd door de woorden van de betrokken gedeputeerde.
Wij hebben een aantal vragen gesteld onder andere of de vierde eerste klas gehandhaafd kan worden, maar het antwoord van mijn collega, de gedeputeerde was niet zo duidelijk.
Ik zou ook een categorisch antwoord in deze zaak willen hebben. Gaarne wil ik vernemen of deze vierde eerste klas gehandhaafd zal kunnen worden. Ik dank U, Mijnheer de Voorzitter.

DE HEER D.FLEMMING: Señor Presidente, di mi banda ami tampoco no ta di acuerdo cu e Deputado di enseñanza di loke el a bisa cu no ta existi un problema. Si no ta existi problema, anto awe nochi nos lo no ta aki den. Mi sabi cu ta existi un fout. E fout por ta di e comision di examen of e schoolbestuur, pero segun e conclusion cu mi a haya mi por a saca afor cu e comision di examen a haye cu un batata cayente den su man, el a pase pa schoolbestuur y schoolbestuur ta pase pa Bestuurscollege. Pero awe mi kier trece lo siguiente padilanti. Nos mester percura pa e añanan venidero cu por existi un cierto comprendemento entre e comision di examen y e schoolbestuur y Bestuurscollege.Esey ta duna e oportunidad cu nos por sabi padilanti si ta existi algun problema chikito cu por wordo regla na un manera mas adecuado sin cu nos mester bin aki den pa papia ariba cierto problemanan. Pero ora un problema yega na un cierto distancia no ta keda otro modo cu e mester trece den Eilandsraad como aki e ta trata di enseñanza y manera mi a bisa caba, enseñanza ta e base principal di tur nos hobennan. Ta p'esey e asunto aki a wordo treci den Raad awe nochi.
Mi ta spera cu miembronan di Raad y Bestuurscollege lo tuma un decision awe nochi unda cu nos por mantene e muchanan aki na school te pa otro aña.
Masha danki, Señor Presidente.

(Vertaling)

Mijnheer de Voorzitter, ook ik ben het niet eens met de Gedeputeerde van Onderwijs ten aanzien van zijn antwoord, dat er geen probleem zou zijn. Als er geen probleem was, dan zouden wij vanavond niet hier zijn. Ik weet, dat er een fout is gemaakt ergens. Misschien ligt de fout bij de examen-commissie of bij het schoolbestuur, maar voor zover ik kan concluderen, zag die examen-commissie zich plotseling met een hete aardappel in de handen; de commissie gaf hem door aan het schoolbestuur, dat op haar beurt die hete aardappel aan het Bestuurscollege overhandigde.
Maar vanavond wil ik het volgende naar voren brengen. Wij moeten er voor zorgen, dat in de komende jaren er een betere verstandhouding bestaat tussen de examen-commissie, het schoolbestuur en het Bestuurscollege. Hierdoor zullen wij beter in de gelegenheid zijn om van te voren te weten te komen, dat er een bepaalde kleine probleem bestaat, dat op een meer geschikte wijze opgelost zou kunnen worden, zonder dat wij hierin hoeven te komen om over bepaalde problemen te praten. Maar indien dat probleem zover gekomen is, dan blijft er geen andere uitweg over, dan het in de Eilandsraad te brengen, daar het hier gaat over het onderwijs en

maar volgens mij, vele maanden later door een huidig lid van ons College. Dat rapport is maar heel dun en houdt geen enkele conclusie in.

DE VOORZITTER: Mijne heren, wij zijn hiermede gekomen aan het slot van de tweede ronde. Er is hier een voorstel ingediend door de leden van de Eilandsraad, de heren Werleman, Figaroa en Croes. Dit voorstel luidt als volgt: De raad verzoekt het Bestuurscollege om maatregelen te treffen, opdat alle vier eerste klassen van de h.b.s. worden gehandhaafd voor het schooljaar 1966 - 1967 en dat het Bestuurscollege alles in het werk stelt om de normale groei van de h.b.s. te bevorderen. Dit voorstel is ingediend door de genoemde drie heren. Ik weet niet of de indieners nog het woord verlangen in verband met dit voorstel.

DE HEER A.WERLEMAN: Mijnheer de Voorzitter, ik denk, dat dit voorstel zelf geen nadere toelichting behoeft. Het houdt een verzoek in, naar ik meen, dat de goedkeuring zal hebben van alle leden. De andere leden willen het misschien nog sterker stellen. Ik heb het zacht gesteld, als ik het zo mag uitdrukken en ik hoop, dat de andere leden van de andere frakties dit voorstel ook zullen steunen.

DE VOORZITTER: Wenst U hoofdelijke stemming voor dit voorstel?

DE HEER A.WERLEMAN: Graag, Mijnheer de Voorzitter.

DE VOORZITTER: Zijn er andere leden, die het woord verlangen in verband met dit voorstel?

DE HEER E.R.FINCK: Ik wil vernemen of dit voorstel overgenomen wordt door het Bestuurscollege.

DE HEER L.A.I.CHANCE: Mijnheer de Voorzitter, gezien het feit, dat ik niet duidelijk van de betrokken gedeputeerde kan vernemen of hij nu categorisch, ja of nee zegt, dat de vierde klas gehandhaafd wordt, vraag ik U nu, Mijnheer de Voorzitter, of het Bestuurscollege dit voorstel overneemt, omdat ik graag zou willen weten wat ik ga doen met mijn voorstel. Terugtrekken, dit voorstel steunen of het mijne handhaven?

DE HEER L.V.BRITTEN: Als ik de zaak goed begrijp, heeft de betrokken gedeputeerde in de tweede ronde dit verder toegelicht en volgens mij is de zaak opgelost. Dus ik zie geen reden om nu met een voorstel te komen.

DE HEER F.D.FIGAROA: Señor Presidente, e mocion cu nos a entrega tin solamente un miras. Nos kier mantene e 4 promer klasnan di h.b.s. durante e aña coriente, 1966 - 1967. Nos kier haya e siguranza ey y mas nos a agrega acerca cu Bestuurscollege lo haci tur su diligencia pa sigui apoya e desaroyo y e crecimiento di nos h.b.s. na Aruba.

(Vertaling)

Mijnheer de Voorzitter, de motie die wij hebben ingediend beoogt slechts een ding. Wij willen de vier eerste klassen van de h.b.s. handhaven gedurende het schooljaar 1966 - 1967.
Wij willen die verzekering krijgen van het Bestuurscollege en wij hebben bovendien erbij gevoegd, dat het Bestuurscollege haar best zal doen om de ontwikkeling en groei van onze h.b.s. op Aruba te blijven steunen.

maar volgens mij, vele maanden later door een huidig lid van ons College. Dat rapport is maar heel dun en houdt geen enkele conclusie in.

DE VOORZITTER: Mijne heren, wij zijn hiermede gekomen aan het slot van de tweede ronde. Er is hier een voorstel ingediend door de leden van de Eilandsraad, de heren Werleman, Figaroa en Croes. Dit voorstel luidt als volgt: De raad verzoekt het Bestuurscollege om maatregelen te treffen, opdat alle vier eerste klassen van de h.b.s. worden gehandhaafd voor het schooljaar 1966 - 1967 en dat het Bestuurscollege alles in het werk stelt om de normale groei van de h.b.s. te bevorderen. Dit voorstel is ingediend door de genoemde drie heren. Ik weet niet of de indieners nog het woord verlangen in verband met dit voorstel.

DE HEER A.WERLEMAN: Mijnheer de Voorzitter, ik denk, dat dit voorstel zelf geen nadere toelichting behoeft. Het houdt een verzoek in, naar ik meen, dat de goedkeuring zal hebben van alle leden. De andere leden willen het misschien nog sterker stellen. Ik heb het zacht gesteld, als ik het zo mag uitdrukken en ik hoop, dat de andere leden van de andere frakties dit voorstel ook zullen steunen.

DE VOORZITTER: Wenst U hoofdelijke stemming voor dit voorstel?

DE HEER A.WERLEMAN: Graag, Mijnheer de Voorzitter.

DE VOORZITTER: Zijn er andere leden, die het woord verlangen in verband met dit voorstel?

DE HEER E.R.FINCK: Ik wil vernemen of dit voorstel overgenomen wordt door het Bestuurscollege.

DE HEER L.A.I.CHANCE: Mijnheer de Voorzitter, gezien het feit, dat ik niet duidelijk van de betrokken gedeputeerde kan vernemen of hij nu categorisch, ja of nee zegt, dat de vierde klas gehandhaafd wordt, vraag ik U nu, Mijnheer de Voorzitter, of het Bestuurscollege dit voorstel overneemt, omdat ik graag zou willen weten wat ik ga doen met mijn voorstel. Terugtrekken, dit voorstel steunen of het mijne handhaven?

DE HEER L.V.BRITTEN: Als ik de zaak goed begrijp, heeft de betrokken gedeputeerde in de tweede ronde dit verder toegelicht en volgens mij is de zaak opgelost. Dus ik zie geen reden om nu met een voorstel te komen.

DE HEER F.D.FIGAROA: Señor Presidente, e mocion cu nos a entrega tin solamente un miras. Nos kier mantene e 4 promer klasnan di h.b.s. durante e aña coriente, 1966 - 1967. Nos kier haya e siguranza ey y mas nos a agrega acerca cu Bestuurscollege lo haci tur su diligencia pa sigui apoya e desaroyo y e crecimiento di nos h.b.s. na Aruba.

(Vertaling)

Mijnheer de Voorzitter, de motie die wij hebben ingediend beoogt slechts een ding. Wij willen de vier eerste klassen van de h.b.s. handhaven gedurende het schooljaar 1966 - 1967.
Wij willen die verzekering krijgen van het Bestuurscollege en wij hebben bovendien erbij gevoegd, dat het Bestuurscollege haar best zal doen om de ontwikkeling en groei van onze h.b.s. op Aruba te blijven steunen.

zoals ik reeds gezegd heb, het onderwijs is de voornaamste basis voor onze jeugd. Daarom werd deze zaak dan ook in de Raad gebracht vanavond.
Ik hoop, dat de raadsleden en het Bestuurscollege vanavond een beslissing zullen nemen, opdat wij deze kinderen op school kunnen handhaven tot het volgend jaar. Ik dank U, Mijnheer de Voorzitter.

DE VOORZITTER: Hiermede zijn wij gekomen aan het einde van de tweede ronde voor wat betreft de raadsleden. Het Bestuurscollege zal thans overgaan tot beantwoording in de tweede ronde. Ik geef thans het woord aan de Gedeputeerde van Onderwijs, de heer D.Tromp.

DE HEER D.TROMP, GEDEPUTEERDE: Mijnheer de Voorzitter, om te beginnen zou ik op de eerste plaats weer terug willen komen op de kwestie van de h.b.s. Het is zo, Mijnheer de Voorzitter, dat het Bestuurscollege nooit anders gewild heeft dan dat de h.b.s., dus Colegio Arubano zich zal blijven uitbreiden. Natuurlijk moet het allemaal gaan volgens de procedures.
Er is een fout gemaakt door de toelatingscommissie. Daarna is er met het Bestuurscollege overleg gepleegd door de waarnemend direkteur van de Colegio. De direkteur van Colegio Arubano kwam met het voorstel.
Zolang dit probleem hangende is, dus zolang er een studie van gemaakt wordt, blijft de eerste klas gehandhaafd tot 1 december. Maar dat wil niet zeggen, dat wij op 1 december pas de zaken zullen gaan bekijken om dan een beslissing te nemen voor de rest van het schooljaar.
Dit probleem heeft onze voortdurende aandacht. Er wordt druk overleg gepleegd en wij hopen spoedig tot een oplossing te komen. In ieder geval, Mijnheer de Voorzitter, wij van onze kant zullen blijven werken en strijden om deze vierde eerste klas te handhaven. Dit, op de eerste plaats, want een misverstand brengt altijd andere misverstanden met zich mee.
Op een vraag van de heer Croes over de m.m.s. wil ik het volgende zeggen, Mijnheer de Voorzitter, in mammoetwet werd daarover nogal veel gesproken en geschreven. Het Bestuurscollege denkt in de richting van een h.a.v.o.-opleiding. Dat is een opleiding zowel voor jongens als voor meisjes.
Het aantal huisvestigingstoelage is 15. Het aantal werd voor dit schooljaar overschreden tot over de 20.
Tocante e pregunta di señor D.G.Croes en cuanto e water-koelers, Señor Presidente, esey ta un historia bieuw cu nos a tende den cada reunion ora e ta trata presupuesto. Water-koelers, segun mi no ta asina necesario manera alimentacion na school. Esey tambe tin nos atencion keto bay.
Tocante e rapport cu señor Croes a trece padilanti, e rapport cu a wordo traha door di e comision cu poco aña pasa a bishita e diferente schoolnan, mi a mira un rapport di 2 - 3 blachi, masha fini, pero e rapport segun mi no ta trahá pa e comision, pero segun mi a comprende e ta trahá hopi luna despues di e bishitanan pa un miembro actual di nos Bestuurscollege.
E rapport ta masha fini y no tin ni un conclusion ey den. Tot zover, Mijnheer de Voorzitter.

(Vertaling)

Betreffende de vraag van de heer D.G.Croes over water-koelers, moet ik zeggen, dat dit een oude geschiedenis is, die wij te horen krijgen in alle vergaderingen bij de begrotingsbehandeling. Volgens mij zijn water-koelers niet zo belangrijk als schoolvoeding. En dat heeft ook aldoor onze aandacht.
Betreffende het rapport waarover de heer Croes gesproken heeft, dus het rapport, dat gemaakt zou zijn door de commissie enkele jaren geleden naar aanleiding van een bezoek aan de verschillende scholen, moet ik zeggen, dat ik een rapport gezien heb van een 2-drietal bladzijden, heel dunnetjes maar dat rapport was volgens mij niet opgesteld door de commissie, toen,

DE VOORZITTER: Ik wil thans de aandacht er op vestigen, dat dit voorstel slechts het verzoek aan het Bestuurscollege doet om maatregelen te treffen. Ons antwoord kan slechts wezen, dat wij bereid zijn dit in beraad te nemen en na te gaan hoever dit mogelijk is. Een concreet antwoord, zoals enkele leden verzoeken, is op dit moment niet mogelijk en thans zou ik dus ook een en ander willen toevoegen aan hetgeen door de betrokken gedeputeerde naar voren is gebracht, omdat ik de indruk krijg, dat de zaak nogal eenzijdig wordt bekeken, besproken en behandeld. Niet alleen in de Raad, maar ook buiten de Raad. Ik geloof, dat er geen verschil van mening bestaat over het beleid wat betreft het onderwijs. De verlangens naar voren gebracht ten aanzien van de h.b.s. worden voor 100% gesteund door het Bestuurscollege. Het is dit Bestuurscollege, dat het mogelijk heeft gemaakt dat de h.b.s. in de afgelopen jaren zo gegroeid is. Zoals de betrokken gedeputeerde reeds naar voren bracht, bestaan er nu reeds drie eerste klassen, drie tweede klassen, drie derde klassen, een vierde klas A, een vijfde klas A, twee vierde klassen B en een vijfde klas B. Plus nog een vierde klas C, een vijfde klas C, een eerste klas voor onderwijzersopleiding en een tweede klas voor onderwijzersopleiding. Dit is geschied in een paar jaar dat dit h.b.s. bestaat. Dat is een enorme groei en het Bestuurscollege is het volledig eens met U, dat het onderwijs van het grootste belang is voor de toekomst voor Aruba en haar bevolking. Wij zijn het ook mee eens, dat de h.b.s. daar ook onder valt. Wij zijn het er echter niet mee eens, wanneer U zegt, dat een gezonde groei van de h.b.s. betekent, dat eenieder, die naar de h.b.s. wil gaan daar naar toe moet kunnen gaan. Dit is geen gezonde groei. Het is ons namelijk bekend, dat er op de h.b.s. vele leerlingen zitten, die daar niet thuis horen. Dit is niet in het belang van de h.b.s. en ook niet in het belang van de leerlingen zelf. Het is in het belang van de leerlingen zelf, dat zij bijtijds op een school worden geplaatst waar zij thuis horen. Voordat wij kunnen gaan praten over het uitbreiden van klassen is het zaak om de school eerst te zuiveren, en de leerlingen te plaatsen op een school waar zij thuis horen. Nu op het ogenblik is het zo, dat als men het toelatingsexamen doet voor de eerste klas, dan zit men op de h.b.s. men kan een paar keer blijven zitten en dan blijft men daar hangen op de h.b.s. Pas in de derde klas of na de derde klas vindt er splitsing plaats naar A en B. Deze gang van zaken is ongezond. Wanneer men onder een gezonde groei verstaat dat de h.b.s. ieder jaar moet worden uitgebreid met het aantal leerlingen, dat naar de h.b.s. wil en dat geslaagd is voor het toelatingsexamen eerste-klas, dan voorzie ik een heel groot probleem, mijne heren, ik voorzie een h.b.s. zo vol als een bijenkorf. Het gaat er namelijk niet om, dat wij voor volgend jaar een vierde eerste klas krijgen. Een vierde eerste klas betekent ook een vierde tweede klas te zijner tijd, een vierde derde klas, een vierde vierde klas en een vierde vijfde klas.

Wij spreken hier niet over een vierde eerste klas, wij spreken hier over vijf extra klassen. En dit is niet tot uiting gekomen in deze bespreking Is het Uw bedoeling, wanneer U spreekt van een gezonde groei, dat er ieder jaar die maatregelen genomen worden, dat er een eerste klas bijkomt waardoor op den duur er vijf klassen bijkomen, denkt U werkelijk, dat Aruba dat kan volhouden? Mijne heren, het wordt tijd, dat de Raad en de hele Arubaanse gemeenschap zich realiseert, dat wij financieel niet in staat zijn alles te doen, dat wij graag zouden willen doen. Wij moeten de tering naar de nering stellen. Men is zich niet voldoende bewust van de financiële positie van het Eilandgebied Aruba, alhoewel het Bestuurscollege de laatste jaren bij de aanbiedingsbrief bij de begroting er steeds op heeft gewezen, dat het financieel vast zou lopen, en dat de onderwijskosten op den duur niet meer zijn te financieren. Het Bestuurscollege heeft sinds jaren voorspelt, dat de begroting niet zal sluiten,

omdat de onderwijskosten zodanig stijgen en de ontvangsten geen gelijke tred mee houden, zodat dit niet bij te houden is. Waarschijnlijk heeft men zich laten misleiden door het feit, dat het gelukt is in de afgelopen jaren om de begroting toch sluitend te maken, hoewel het Bestuurscollege er steeds op gewezen heeft, dat dit slechts is gelukt in de laatste jaren door te putten uit de reservefondsen. Het Bestuurscollege heeft er ook op gewezen, dat deze fondsen dreigen op te raken. In kan U mededelen, dat de gedeputeerde ook reeds gesteld heeft dat het volgend jaar de kosten, die gebonden zijn aan het onderwijs zullen stijgen met 800.000 gulden, niet meegerekend de kapitaalsuitgaven, dus niet meegerekend nieuwbouw en ook niet meegerekend de exploitatiekosten voor de E.E.G.-scholen, die het volgend jaar gebouwd zullen worden. Gelijk daarmee zijn de sociale voorzieningen vanwege de werkloosheid op het eiland, zodanig gestegen, dat voor het volgend jaar - ik kan U dat nu reeds mededelen - de begroting van Aruba een tekort zal hebben van 1 miljoen gulden. Niet alleen de stijging van de kosten baart ons zorgen - wij hebben herhaaldelijk hierop gewezen - maar ook het feit, dat de ontvangsten achterblijven.
Om U een idee te geven: de opbrengst van inkomstenbelasting voor wat betreft de Lago werknemers is als gevolg van het lay-off programma gedaald als volgt: In 1961 kreeg het eilandgebied Aruba aan inkomstenbelasting van Lagowerknemers 4.3 miljoen gulden. Voor 1967 is te verwachten: 2.1. miljoen gulden. Dus in 6 jaar tijd is deze opbrengst, deze inkomstenbelastingpost gedaald van 4.3 miljoen tot 2.1. miljoen, dus met ruim 2 miljoen gulden, terwijl de onkosten onder anderen van onderwijs stijgen met sprongen van 8.00000 gulden. Het gaat mij niet om deze vierde eerste klas, waar wij het nu over hebben, en daarom heb ik niet eerder vanavond gesproken, omdat ik de beslissing van de vierde eerste klas niet wilde beinvloeden. Wanneer ik het woord hier voer nu aan het eind is het alleen maar om een waarschuwend geluid te laten horen, omdat ik vrees dat men, niet alleen de Raad, maar ook buiten de Raad zich niet voldoende bewust is van de ernst van de situatie.
Wanneer bijvoorbeeld een van de lokale kranten een vergelijking trekt, dat als er geld is om 4 nieuwe auto's aan te kopen dat er dan ook geld is om een vierde eerste klas, dan raakt een dergelijke vergelijking niet alleen kant noch wal, maar naar mijn gevoel verzaakt hier dan ook de pers in zijn taak die toch verder gaat dan het plaatsen van advertenties, maar ook een taak heeft tot het voorlichten van de gemeenschap.
Het aanschaffen van vier auto's is een eenmalige uitgave, die plaats vindt om de auto's, die afgekeurd zijn te vervangen, omdat het bedrijfseconomisch goedkoper is om nieuwe auto's te kopen, dan met oude auto's te blijven rijden. Het uitbreiden van een eerste klas h.b.s. echter brengt met zich mee op den duur het uitbreiden met vijf h.b.s.-klassen. Ik heb helemaal geen bezwaar, dat men kritiek heeft op het beleid van het Bestuurscollege. Het is een democratisch recht en wij houden ons daar zelfs voor aanbevolen. Het zou wel zaak zijn, dat deze kritiek of dergelijke vergelijkingen gegrond waren en niet zo naïf. Het zou ook prettig zijn als de pers zou meewerken aan een goede voorlichting, zodat niet alleen de Raad, maar ook de gemeeschap zich bewust is van de stand van zaken.
Het is absoluut uitgesloten, dat het Eilandgebied Aruba ieder jaar het aantal lokalen erbij voegt voor het onderwijs en ik spreek niet alleen voor de h.b.s., naar gelang het aantal leerlingen, dat zich daarvoor meldt. Dat is financieel uitgesloten. Het Bestuurscollege, en dit zal duidelijk blijken in de aanbiedingsbrief van de begroting 1967, heeft dit van te voren aangekondigd en zoals U zult merken uit de begroting, de Regering benaderd over de stappen, die genomen zullen worden.
Het is ten enen male duidelijk dat de huidige financiële regeling zodanig is, dat het eilandgebied de onderwijskosten niet kan blijven dragen. Een mogelijke oplossing is dat van landswege het onderwijs hetzij geheel, hetzij gedeeltelijk wordt gesubsidieerd, zoals ook in Nederland het

Rijk de gemeentes financieel steunt in de onderwijskosten. Een andere mogelijkheid is dat de belastingverdeling wordt herzien, waarbij echter de vraag rijst hoe dan de landsregering het tekort zal dekken.
Een andere mogelijkheid is dat de schoolgebouwen, dus de faciliteiten, die gebouwd zijn, intensiever worden aangewend. Vele scholen, bijvoorbeeld bij het lager onderwijs worden maar 23 uur per week gebruikt, dus bij de lagere school is het ongeveer 23 uur per week. Daarvoor staan er voor miljoenen aan schoolgebouwen en inrichting. Bij de h.b.s. is het geloof ik, 27 klok-uren gemiddeld per week. Wij zouden een belangrijke besparing kunnen bereiken ten aanzien van de nieuwbouw, dus de faciliteiten, indien deze faciliteiten beter en meer intensief kunnen worden aangewend door bijvoorbeeld deze scholen niet alleen 's ochtends, maar ook 'smiddags intensiever te gebruiken gedurende de hele week.
Met andere woorden wij zouden het dubbel aantal leerlingen kunnen plaatsen met de huidige faciliteiten, indien wij de scholen niet 23 uur, maar 46 uur per week zouden gebruiken, hetgeen mogelijk is. Uiteraard brengt het wel uitbreiding van personeel met zich mee, maar toch zal dit een bezuiniging wezen tenaaanzien van de exploitatiekosten van de gebouwen. Ook hiervoor zal het Bestuurscollege zich wenden tot de Regering, want hiervoor is de medewerking nodig van de Inspectie van Onderwijs voor de herziening van de lesroosters.
Zoals de gedeputeerde naar voren bracht, is het niet alleen een kwestie van lokalen, en niet alleen een kwestie van financiën, zoals ik naar voren heb gebracht, maar ook het feit, dat er een groot probleem bestaat om bevoelde leerkrachten aan te trekken. Het is dus niet alleen een probleem voor Aruba, het is een algemeen probleem in de Antillen en zelfs in Nederland. De gedeputeerde vermeldde reeds, dat van de 32 leraren op de h.b.s. er slechts 13 bevoegd zijn. Onder deze 13 bevoegde leraren bij de h.b.s vallen ook de leraar handwerken, lichamelijke oefening en muziek. U kunt wel aan de gang blijven met lokalen bij te plakken en leerlingen er in te plaatsen, maar ik geloof, dat het veel belangrijker en veel urgenter is om het peil van het korps van leraren bij de h.b.s. hoger te brengen en dus een groter aantal bevoegde leraren te vinden. Ik heb dit slechts naar voren gebracht, mijne heren, omdat ik de indruk kreeg, dat men algemeen de mening is toegedaan, dat de gezonde groei van de h.b.s. moet zijn: ieder jaar een eerste klas erbij omdat er leerlingen zijn, die naar de h.bs. willen. -
Als het dat is, hetgeen U verstaat onder een gezonde groei, dan en alleen dan wil ik een waarschuwend geluid laten horen. Dit zal financieel absoluut uitgesloten zijn. U zal eens het "ho" moeten zeggen. Misschien is het niet dit jaar, dan is het het volgend jaar.
Volgens mij hadden wij vorig jaar al "ho" moeten zeggen. Dit geldt uiteraard niet alleen voor de h.b.s. Dit geldt ook voor andere onderwijsrichtingen. Over het idee van een m.m.s. heeft de gedeputeerde al naar voren gebracht, dat er een veel betere opleiding is dan de m.m.s. namelijk de h.a.v.o.-opleiding, omdat op de h.a.v.o.-opleiding zowel de jongens als de meisjes terecht kunnen, die op de h.b.s. niet thuis horen. Dus wij denken in de richting van de h.a.v.o.-opleiding, maar ook dit is slechts mogelijk, indien de financiele regeling voor het onderwijs op een bevredigende wijze wordt opgelost. Ik wil hier nog aan toevoegen, dat zelfs cadeaux, zoals van de E.E.G.-scholen, die ons cadeau worden gedaan met de inrichting, door ons niet meer zullen kunnen worden aanvaard, indien wij geen financiële dekking hebben over de exploitatie-kosten.
Het is slechts in dit licht, dat U het beleid van het Bestuurscollege moet zien.

Ik kan de heer Finck nog mededelen, dat de beslissing van het Bestuurscollege inderdaad zo was, dat besloten werd om niet over te gaan tot de uitbreiding van een vierde eerste klas. Pas nadat deze beslissing genomen was, werd onder de aandacht van het Bestuurscollege gebracht dat de leerlingen reeds deze brief, waar wij het vandaag over gehad hebben, hadden ontvangen. Dit was twee weken voor de aanvang van het schooljaar. Onder onze aandacht werd gebracht, dat vele leerlingen reeds hun boeken hadden aangeschaft. Het is slechts om die redenen, dat het Bestuurscollege toen alsnog gezegd heeft:"Laten wij deze leerlingen nog een kans geven, te meer ook, omdat onder deze 112 leerlingen voor de eerste klassen zich ook 18 leerlingen bevinden, die reeds gedoubleerd hadden. Het is dus zeer wel mogelijk, dat bij het kerstrapport blijkt, dat er een aantal leerlingen zijn die echt niet in aanmerking komen om op de h.b.s. te blijven. en die ook in hun eigen belang beter bijtijds naar een ander school kunnen gaan. Dat is de enige bedoeling van het Bestuurscollege geweest om even de zaak aan te kijken bij het kerstrapport en dan te zien of het nog nodig en verantwoord is om met een vierde eerste klas te komen. Daarom zou ik dus dit willen stellen, dat het voorstel, dat hier is ingediend voor het Bestuurscollege aanvaardbaar is, omdat het voorstel zodanig gesteld is, dat het het Bestuurscollege verzoekt om alle maatregelen te treffen, die mogelijk zijn, opdat de vier eerste klassen van de h.b.s. worden gehandhaafd en dat het Bestuurscollege alles in het werk stelt om de normale groei van de h.b.s. te bevorderen. Wij zijn er in principe helemaal mee eens en wij zouden U echter willen verzoeken ons in de gelegenheid te stellen om te wachten tot het kerstrapport. Blijkt dan dat het niet anders kan, dan kunt U er op rekenen, dat het Bestuurscollege alle begrip heeft voor het beleid van de Eilandsraad en dat wij ook rekening zullen houden met het beleid van de Eilandsraad. Hiermee wilde ik reageren op enkele vragen, die naar voren zijn gebracht. Zijn er nog leden, die het woord verlangen?

<u>DE HEER F.D.FIGAROA</u>: Señor Presidente, ta nos intecion pa awe nochi nos bay cas cu e siguranza cu Bestuurscollege di Aruba ta permiti e di 4e klas aki di h.b.s. pa e aña di school coriente. Mi ta kere cu esey ta nos intencion y e intencion di nos coleganan aki den. Nos kier e siguranza awe nochi cu Bestuurscollege ta accepta y permiti e di 4 klas di h.b.s. pa e aña 1966 - 1967. Si nos bay awor aki y nos ta bisa cu nos lo mira na december ta bin un cantidad di dificultad pasobra e maestronan ta bisa ta ken lo slaag y ta ken lo no slaag y cu tur e fantasia ey e cos por bira un caso masha bruhá. Y si awor aki nos ta accepta cu lo cual cu tin ey caba ta keda mantene, nos tur ta bay cas por lo pronto conforme. Esey ta e idea pa e mayornan ta sigurá. Señor Presidente, a bisa cu e muchanan aki por bay na otro school. Señor Presidente, e muchanan aki no por bay ningun caminda mas. Aña di school a cuminsa caba y ta sumamente dificil pa na un of otro school nan accepta e muchanan aki back pasobra tur e otro schoolnan ta yen. Aki nan no tin falta di luga. Tin lugar suficiente na h.b.s. Mi ta calcula cu no ta falta di maestronan di school tampoco. Esaki ta solamente Bestuurscollege mester accepta pa sigui mantenecion di 4 klas aki di h.b.s. durante e siguiente 8 lunanan. Masha danki.

(Vertaling)

Mijnheer de Voorzitter, het is onze bedoeling vanavond naar huis te gaan met de verzekering, dat het Bestuurscollege de vierde eerste klas van de h.b.s. zal handhaven voor het komende schooljaar. Dat is onze bedoeling meen ik en ook de bedoeling van mijn collega's in deze zaal. Wij willen de verzekering hebben vanavond, dat het Bestuurscollege de vierde eerste klas van de h.b.s. zal toelaten voor 1966 - 1967.

Als wij nu weggaan na gezegd te hebben, dat wij in december wel zullen zien, dan zullen er vele moeilijkheden komen, want de onderwijzers zullen zeggen wie slaagt en wie niet slaagt en met al dat gedoe kan de zaak heel verward worden. En als wij nu aannemen, dat de situatie aldaar gehandhaafd wordt, dan gaan wij allemaal voorlopig naar huis gaan met een tevreden gevoel. Dat is het idee om de ouders gerust te stellen. Mijnheer de Voorzitter, U hebt gezegd, dat deze kinderen naar een andere school kunnen gaan. Deze kinderen kunnen nergens meer gaan. Het schooljaar is al begonnen en het is uiterst moeilijk voor de een of andere school om deze kinderen terug te nemen, omdat al de scholen vol zijn. Hier is er geen gebrek aan plaats. Er is genoeg plaats op de h.b.s. Ik meen, dat het ook niet gebrek aan onderwijzers is. Het Bestuurscollege moet alleen maar toe laten dat de vierde eerste klas van de h.b.s. gedurende de volgende acht maanden gehandhaafd wordt. Ik dank U.

DE VOORZITTER: Mijnheer Figaroa, realiseert U zich dat als U een dergelijke beslissing neemt, dat die ook een extra tweede klas volgend jaar betekent? Als U A zegt, moet U B zeggen.

DE HEER F.D.FIGAROA: Mijnheer de Voorzitter, dat hoeft niet, want zoals U gezegd hebt kan er het volgend jaar een strengere selectie toegepast worden.

DE VOORZITTER: Bent U daar dan wel voor?

DE HEER F.D.FIGAROA: Dat heb ik toch gezegd, Mijnheer de Voorzitter.

DE VOORZITTER: Dus U bent wel tegen uitbreiding van nog een tweede klas het volgend jaar?

DE HEER F.D.FIGAROA: Ik ben niet tegen uitbreiding, Mijnheer de Voorzitter. Ik heb gezegd, dat wij deze kinderen de kans zullen moeten geven. Wij geven hen geen eerlijke kans als wij van nu af besluiten om met ingang van 1 december te kijken wie daar toegelaten kunnen worden, aangezien deze kinderen reeds zijn toegelaten tot een h.b.s.

DE VOORZITTER: Mijnheer Figaroa, ik vrees dat U aan struisvogelpolitiek doet.

DE HEER L.A.I.CHANCE: Mijnheer de Voorzitter, ik wil duidelijk weten wat het Bestuurscollege bedoelt, wanneer zij zegt, dat het voorstel aanvaardbaar is. Bedoelt U dat het voorstel aanvaard is? Gaarne zal ik Uw antwoord daarop willen vernemen.

DE VOORZITTER: Ik ben heel duidelijk geweest, Mijnheer Chance. Ik heb gezegd, dat het verzoek aanvaardbaar is omdat het voorstel zodanig gesteld is, dat het het Bestuurscollege verzoekt. En dat het Bestuurscollege bereid is het verzoek in beraad te nemen, doch wij zullen een eindbeslissing willen nemen in december wanneer blijkt of het inderdaad onvermijdelijk is om uit te breiden met een vierde eerste klas. Het kan namelijk best zo wezen, dat het niet nodig is.

DE HEER L.A.I.CHANCE: Mijnheer de Voorzitter, dan handhaaf ik mijn voorstel dat ik aan de Raad gedaan heb, dat wij hier vanavond een beslissing nemen, dat deze vierde eerste klas van de h.b.s. gehandhaafd wordt

DE HEER J.GEERMAN: Mijnheer de Voorzitter, met veel belangstelling heb ik geluisterd naar Uw betoog. Het is inderdaad zo dat de financiële situatie van het Eilandgebied Aruba niet rooskleurig is. Dat hebben wij ook verwacht. Maar de kwestie van de h.b.s. is een heel andere kwestie, Mijnheer de Voorzitter, Wij hebben reeds de kinderen daar toegelaten en ik denk dat het Bestuurscollege ook consequent moet zijn en er zorg voor moet dragen dat de kinderen ook rustig hun onderwijs kunnen volgen en dat er geen enkele soort van belemmering in de weg wordt gezet om de bloei van de h.b.s. te verstoren. Mijnheer de Voorzitter, de heer Chance heeft een voorstel gedaan en ik ondersteun zijn voorstel. Als wij vanavond hier weggaan en wij weten niet waar wij aan toe zijn, U heeft zojuist terecht gezegd, dán spelen wij struisvogel-politiek hier in de Raad.
Mijnheer de Voorzitter, ik denk niet dat een volksvertegenwoordiger geroepen is om van deze plaats struisvogel-politiek te spelen. Wij hebben een eed afgelegd in die zin, zoals mijn geachte collega Dominico G.Croes het naar voren heeft gebracht.
Mijnheer de Voorzitter, ik denk dat iedereen in deze Raad vanavond rustig kan slapen ....

DE VOORZITTER: Mijnheer Geerman, er zijn al twee ronden geweest. U hebt ruimschoots de kans gehad. Ik verzoek U zich te beperken tot het voorstel van de heren Werleman, Croes en Figaroa en om het kort te maken.

DE HEER J.GEERMAN: Zeker, Mijnheer de Voorzitter. Ik ben niet eens met het voorstel en ik steun het voorstel van de heer Chance. Ik dank U, Mijnheer de Voorzitter.

DE HEER D.G.CROES: Mijnheer de Voorzitter, ik stel voor het voorstel van de indieners zodanig te wijzigen dat het voorstel van de heer Chance in wordt opgenomen.

DE VOORZITTER: Het voorstel van de heer Chance gaat verder dan het ingediende voorstel. Het ingediende voorstel verzoekt en de heer Chance stelt voor, dat de Raad niet het Bestuurscollege verzoekt, maar de heer Chance stelt voor dat de Raad beslist.
Zijn de indieners bereid hun voorstel te herzien conform het voorstel van de heer Chance? Zo niet dan zal ik het voorstel van de heer Chance in stemming moeten brengen want het voorstel van de heer Chance gaat verder dan het voorstel van de indieners.

DE HEER A.WERLEMAN: Mijnheer de Voorzitter, wij zijn bereid dit voorstel te wijzigen, zoals het door de heer Chance is geamendeerd.

DE VOORZITTER: Wenst iemand hoofdelijke stemming?

DE HEER L.A.I.CHANCE: Ja, Mijnheer de Voorzitter, ik zou graag willen dat mijn voorstel in stemming wordt gebracht.

DE HEER H.CROES: Mijnheer de Voorzitter, welk voorstel wordt in stemming gebracht, het voorstel van de heer Chance of het voorstel van ons, als indieners?

DE VOORZITTER: Het voorstel zoals ingediend door de heren Max Croes, Frans Figaroa en A.Werleman, zoals geamendeerd op voorstel van de heer Chance. Dat betekent dus dat de Raad niet verzoekt, maar de Raad beslist tot het handhaven van een vierde eerste klas bij de h.b.s. voor het schooljaar 1966 - 1967.
Gaan de indieners akkoord met deze interpretatie? Zo ja, dan gaan wij over tot hoofdelijke stemming.

<u>DE HEER I.S. DE CUBA</u>: Mijnheer de Voorzitter, mag ik mijn stem motiveren? Mijnheer de Voorzitter, het is niet de bedoeling om tegen de vierde eerste klas te stemmen daar door U als Voorzitter van het Bestuurscollege uitleg is gegeven, dat het Bestuurscollege toch na 1 december haar best zal doen om de vierde eerste klas te handhaven. Ik stem tegen het voorstel van de heer Chance.

<u>DE HEER J.U.MADURO</u>: Mijnheer de Voorzitter, mag ik mijn stem motiveren? Ik zal geen goede volksvertegenwoordiger zijn als ik stem om in december 24 jongelui naar huis te sturen. Ik stem vóór.

<u>DE HEER A.FALCONI, GEDEPUTEERDE</u>: Señor Presidente, permiti mi motiveer mi stem. Jamas nunca como persona di districto mi por nenga cu awe mas cu nunca si'nta pa nos gobierno educacion di nos districto ta asina tanto avansa awe, mi kier mantene proposicion di Bestuurscollege, pasobra mi tin e plena comfiansa cu e proposicion ey lo bin. Pero na e momento aki ta duel mi pa bisa cu mi ta contra y mi ta stem tegen.

(Vertaling) Mijnheer de Voorzitter, sta me toe mijn stem te motiveren. Ik zal nooit en te nimmer iemand van de buitendistrikten zijnde kunnen ontkennen, dat ware het niet voor onze gouvernement het onderwijs in de buitendistrikten vandaag zo ver gevorderd zou zijn, daarom steun ik het voorstel van het Bestuurscollege, want ik ben er vast van overtuigd, dat het voorstel verwezenlijkt zal worden. Op het ogenblik spijt het mij te moeten zeggen, dat ik tegen ben en dus tegen moet stemmen.

<u>DE HEER D.TROMP, GEDEPUTEERDE</u>: Mijnheer de Voorzitter, mag ik mijn stem motiveren? Mijnheer de Voorzitter, onderwijzer zijnde ben ik natuurlijk voor, maar ik weet dat het Bestuurscollege op het ogenblik hard werkt. Er is medewerking van alle kanten. Ik heb begrip voor het standpunt van het Bestuurscollege. Mijnheer de Voorzitter, ik stem tegen.

Het voorstel wordt aangenomen met 16 stemmen vóór en 3 stemmen tegen.

<u>Vóór stemden de leden</u>: J.U.Maduro, F.V.Lacle, M. de Cuba, M.Croes, D.G. Croes, D.Flemming, L.A.I.Chance, E.R.Finck, F.D.Figaroa, J.Erasmus, A.I W.Wijngaarde, A.Werleman, L.Croes, W.C.Anslijn, J.Geerman en L.V.Britten.

<u>Tegen stemden de leden</u>: I.S. de Cuba, A.Falconi en D.Tromp.

De Voorzitter sluit de vergadering.

Aldus vastgesteld in de vergadering van

De Voorzitter,

De Wnd. Sekretaris,